

Voorjaarsnota 2023

1. Aanbiedingsbrief.....	3
2. Financiën in één oogopslag	5
3. Programmaverantwoording	7
3.1 Bestuur en ondersteuning.....	7
3.2 Veiligheid	10
3.3 Verkeer, vervoer en waterstaat	11
3.4 Economie	12
3.5 Onderwijs	17
3.6 Sport, cultuur en recreatie	18
3.7 Sociaal domein	21
3.8 Volksgezondheid en milieu.....	24
3.9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.....	28

1. Aanbiedingsbrief

Inleiding

In de voorjaarsnota wordt verantwoording afgelegd over de eerste maanden van het jaar 2023.

Veranderingen

In de voorjaarsnota worden de wijzigingen ten aanzien van de begroting 2023 weergegeven. De begroting is opgesteld op basis van de bekende gegevens tot augustus 2022. Ontwikkelingen na augustus 2022 die impact hebben op de begroting 2023 staan opgenomen in deze voorjaarsnota.

Voortgang

We rapporteren in de voorjaarsnota in hoofdzaak op afwijkingen ten opzichte van het beleid dat aangekondigd is.

Voor een aantal onderwerpen is de verslagperiode te kort om hier al conclusies aan te verbinden wat betreft de beschikbare budgetten. Dat geldt bijvoorbeeld voor de zorguitgaven binnen het sociaal domein.

Resultaat

Het resultaat van de totale voorjaarsnota is in totaal afgerond € 94.000 negatief. Wat betreft de structurele effecten is sprake van een nadeel van € 272.000. De budgettaire ruimte in de begroting (begrotingssaldo) bedraagt in 2023 na verwerking van het meerjarenperspectief (raadsbesluit 15 december 2022) afgerond € 226.000. Op dit moment is dus structureel sprake van een tekort van € 46.000.

Het negatieve resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door de structurele doorwerking van de loon- en prijsontwikkelingen in onze kosten. Wij gaan ervan uit dat dit grotendeels door de rijksoverheid wordt gecompenseerd in de meicirculaire. Voorafgaand aan de behandeling van de perspectiefnota kunnen we u hierover naar verwachting meer informatie verschaffen.

Veranderingen in kredieten en reserves

Naast de financiële mutaties leggen wij de volgende mutaties in een krediet of reserve ter besluitvorming voor. Onder het kopje "Financiën in één oogopslag" wordt een bredere toelichting op de mutaties gegeven.

Wij adviseren u het volgende besluit te nemen.

1. De voorjaarsnota 2023 vaststellen en het negatieve saldo van € 94.255 te onttrekken aan de algemene bestemmingsreserve.
2. Een aanvullend krediet van € 35.764 beschikbaar te stellen voor de verbouwing van de brandweerkazerne in Smilde en de hogere kapitaallasten van € 1.430 te verwerken in de begroting 2024.
Op 1 juli 2021 heeft de gemeenteraad een krediet van € 343.640,00 inclusief BTW beschikbaar gesteld voor de verbouwing van de brandweerkazerne in Smilde. In 2022 is een voorstel ingediend om het krediet op te hogen met € 100.000 euro incl. BTW. Dit voorstel is geaccordeerd waarmee totale actuele krediet € 443.640,00 bedraagt.
De verbouw van de brandweerkazerne in Smilde nadert oplevering, waarbij we tegen een aantal hogere onvoorziene meerkosten aanlopen dan is begroot in de actualisatie in 2022.

3. Een bedrag van € 50.300 te onttrekken aan de reserve sociaal domein ten behoeve van de hogere huisvestingslasten 2023 en de eenmalige inrichtingskosten van de gezamenlijke huisvesting van Humanitas en de Voedselbank aan de Weverstraat in Beilen.
4. Een bedrag van € 136.625 te onttrekken aan de reserve onderhoud gebouwen ten behoeve van uitgesteld onderhoud.

2. Financiën in één oogopslag

Dit hoofdstuk bevat een overzicht van de financiële bijstellingen ten opzichte van de begroting waarbij aangegeven is aangegeven of het karakter incidenteel of structureel.

De structurele mutaties worden ook meerjarig verwerkt.

Voordelen	Structureel	Incidenteel
Algemene uitkering	493.485	
Beheer openbare ruimte	337.430	
Dividend		236.866
Overige uitgaven	25.147	252.211
Totaal voordelen	856.062	489.077
Nadelen	structureel	Incidenteel
Sociaal domein	224.265	
Beheer openbare ruimte		16.462
Leges bouw		186.027
ICT	225.216	
Personeel	378.584	10.600
Bestuur	140.850	97.906
GR-en	159.484	
Totaal nadelen	1.128.399	310.995
Saldo	-272.337	178.082
Totaal negatief resultaat	-94.255	

Toelichting op de voor- en nadelen.

Voordelen

Gemeentefonds

De verwerking van de september- en decembercirculaire gemeentefonds levert in 2023 een voordeel op van afgerond € 493.500.

In het gemeentefonds is voor een aantal specifieke doelen middelen beschikbaar gesteld. Ten behoeve van een actueel beeld van de financiële positie zijn deze zogenaamde taakmutaties uit de september- en decembercirculaire via de begrotingswijziging in de raadsvergadering van maart 2023 al in de begroting 2023-2026 verwerkt. Taakmutaties hebben geen effect op het begrotingssaldo.

Beheer openbare ruimte

Het voordeel ontstaat voornamelijk doordat de kapitaallasten van de Noord-Zuid investering zowel op een stelpost als op het budget stonden opgenomen. Daarnaast zijn er incidentele lasten voor het aanpassen van het parkeerterrein bij het gemeentehuis ten behoeve van evenementen.

Dividend

Het dividend over 2022 van Enexis en de BNG is (eenmalig) hoger dan geraamd.

Overige uitgaven

Het structurele voordeel betreft het saldo van een paar correcties in de begroting en de indexering van de subsidie voor de sociaal raadvrouw. Het incidentele voordeel betreft voornamelijk een correctie op de begroting. De dekking van de uitgaven voor het volkshuisvestingsbeleid was ten onrechte niet opgenomen.

Sociaal domein

Het nadeel ontstaat voornamelijk door een hogere bijdrage voor het samenwerkingsverband Noord- en Midden-Drenthe (€ 123.500) en hogere kosten t.b.v. de versterking van het voorliggend veld (€ 90.000), om hogere kosten te voorkomen (jeugdzorg).

Op dit moment is de verslagperiode nog te kort om conclusies te trekken over de toereikendheid van de Zorg in natura budgetten. Dit vindt gebruikelijk plaats in de najaarsnota.

Leges bouw

Op basis van een extrapolatie van de inkomsten tot medio mei dit jaar, blijven de legesopbrengsten achter bij de begroting. Dit is voor 2023 gecorrigeerd.

ICT

De prijzen van alle ICT diensten zijn in 2023 als gevolg van de inflatie veel sterker gestegen dan de standaardpercentage waarmee wij bij het opstellen van de begroting rekening hebben gehouden. Bij het opstellen van deze voorjaarsnota was de mei-circulaire gemeentefonds nog niet gepubliceerd.

We verwachten dat de hogere inflatie naar alle waarschijnlijkheid via de mei-circulaire gemeentefonds worden gecompenseerd. Het effect vanuit de mei-circulaire zullen we in de najaarsnota meenemen.

Personeel

De CAO ontwikkeling per 2 januari 2023 is opgenomen in deze post. Dit is een structurele ontwikkeling. Doordat de CAO per 2-1 van het jaar is ingegaan zijn een aantal premies gelijk gebleven aangezien dit peildatum 1-1 is. Deze lasten, met name voor de werkgever, zullen in de begroting 2024 worden meegenomen. In de begroting 2023 was reeds een CAO-verhoging van 3.4% opgenomen, conform de vastgestelde uitgangspunten. De extra lasten ten opzichte van de inschatting van de cao-ontwikkeling zijn hier toegevoegd.

Gezien de vraagstukken die vanuit de samenleving op ons afkomen is het nodig om een aantal functies opnieuw tegen het licht te houden en te herwaarderen. Dit is met behulp van een extern bureau uitgevoerd en leidt tot een aanpassing van de loonkosten.

Met de komst van de nieuwe burgemeester is het van belang om de bestuursondersteuning te versterken. Daarom is een 2^e bestuursadviseur ingesteld.

Bij het opstellen van deze voorjaarsnota was de mei-circulaire gemeentefonds nog niet gepubliceerd. We verwachten dat de CAO-ontwikkeling naar alle waarschijnlijkheid via de mei-circulaire gemeentefonds wordt gecompenseerd. Het effect vanuit de mei-circulaire zullen we in de najaarsnota meenemen.

Bestuur

Naast hogere salariskosten en de APPA-voorziening is er sprake van enkele incidentele kosten voor onder andere het communicatieplan 'In verbinding met de samenleving', invulling vacature burgemeester, en advieskosten voor aanschaf apparatuur voor de raadszaal.

GR-en

De bijdrage voor alle Gemeenschappelijke regelingen valt hoger uit dan begroot.

3. Programmaverantwoording

3.1 Bestuur en ondersteuning

Raad

Het jaar 2023 staat in het teken van de burgemeestersvacature. Op 19 januari 2023 heeft de raad de profielschets vastgesteld. In 2022 waren door de raad de leden en adviseurs van de vertrouwenscommissie benoemd die dit traject verder hebben opgepakt. De vertrouwenscommissie is in dit proces bijgestaan door mw. Van Zuydam van Necker van Naem. Ook heeft de commissie meermalen op een externe locatie vergaderd. Deze kosten zijn geboekt op de post bestuursondersteuning raad.

Om het voor de griffier mogelijk te maken om deze commissie te ondersteunen is externe ondersteuning voor de griffie ingehuurd.

De raad heeft een raadsprogramma opgesteld. Ter uitvoering van het raadsprogramma heeft de raad een werkgroep ingesteld, die ondersteund wordt door een (externe) projectleider. Op basis van de evaluatie in april 2023 is de commissie van mening dat zij graag met deze projectleider het traject willen vervolgen. De raad kan hiervoor rond de zomer een aanvullend voorstel (met bijbehorende financiële middelen) tegemoet zien.

De pilot Democracy uit de vorige raadsperiode wordt afgerond. Daarmee is een werkgroep uit de raad gestart.

Vanaf september 2022 is op verzoek van de raad en aansluitend op de werkgroep raadsprogramma een communicatie adviseur raad voor 16 uur per week ingehuurd. Hij heeft de vertrouwenscommissie bijgestaan bij de opmaak van de profielschets, een website voor de raad ontwikkeld. Ook is hij betrokken bij een aantal avonden (woonvisie, bestuursstijl) die door de werkgroep raadsprogramma zijn georganiseerd. Het communicatieplan raad is in mei door de raad vastgesteld. Bij het opstellen hiervan is nauw samen gewerkt met de communicatieadviseurs vanuit de organisatie en aansluiting gezocht bij het communicatieplan van het college. Een voorstel voor verlenging van deze opdracht, om de voorstelde acties ook te kunnen uitvoeren, kan de raad rond de zomer tegemoet zien. Daarbij wordt ook afgestemd met de werkgeverscommissie ten aanzien van de formatie van de griffie.

De werkgroep Financieel overleg adviseert de raad over de stukken van de Planning en Controlcyclus. In 2023 wordt door deze werkgroep samen met de organisatie de wijziging van de rechtmatigheidsverklaring voorbereid.

Rekenkamercommissie

Per 1 januari 2023 is Eric Lensink door de raad benoemd als lid van de rekenkamercommissie. De rekenkamercommissie heeft in het begin van 2023 een gezamenlijke onderzoek met de rekenkamers van andere Drentse gemeenten naar lobby kracht van de Drentse gemeenten gepresenteerd. In de maand mei is een onderzoek over vrijetijdseconomie gepresenteerd en heeft de rekenkamercommissie input gevraagd bij de fractievoorzitters ten aanzien van een volgend onderzoek dat zij dit jaar gaan starten. Dat onderzoek gaat over inkoop.

Dienstverlening

Nadat de visie op dienstverlening is vastgesteld, is in 2022 gestart met het uitvoeringsplan en ook in 2023 gaan we verder met de actiepunten uit te voeren. Een van die actiepunten is evaluatie Oons Huus eind dit jaar.

Dit jaar stond ook de nieuwe website gepland en deze is inmiddels live. We gaan hiermee verder naar fase 2. In fase 2 gaan we de online dienstverlening verder doorontwikkelen en professionaliseren. De website kreeg begin 2023 een goed resultaat op de test toegankelijkheid, maar dit willen we naar een nóg hoger niveau brengen. Zo kan elke inwoner, ongeacht beperking of beperkte digitale vaardigheden toegang krijgen tot onze online dienstverlening. Denk hierbij aan toegankelijke bestanden, zoals pdf's op de website of nieuwe, verbeterde, begrijpelijke en toegankelijke formulieren.

Naast het online kanaal gaan we aan de slag met verbeteren van de dienstverlening via de andere kanalen, zoals telefonie en brieven. Bij telefonie gaan we de medewerkers coachen door feedback te geven op de gesprekken. Bij brieven gaan we als gemeente kijken naar de begrijpelijkheid en door middel van trainingen gaan we de organisatie helpen om betere brieven te schrijven.

Training/scholing op het gebied van dienstverlening, het bevorderen van de integraliteit en kwaliteit vraagt om meer momenten om samen te zijn, van elkaar te leren en elkaar goed te kennen.

Maximaal zes dagen in het jaar zijn we daarom gesloten voor publiek.

Ook monitoring pakken we verder op. Door het verzamelen van data en deze op een juiste manier bij elkaar leggen, krijgen we al veel inzichten die ons kunnen helpen om te kijken welke verbeteringen we nog meer in gang kunnen zetten. Dit zijn vooral kwantitatieve data. Daarnaast willen we aan de slag om te kijken naar kwalitatieve gegevens: we gaan de inwoners zelf vragen wat ze nu van onze dienstverlening vinden.

Bovenstaande onderdelen komen voort uit het uitvoeringsprogramma en in juni gaan we de resultaten en voortgang via een voortgangsrapportage delen.

Bestuursadviseurs

In de coalitievorming is gekozen voor drie in plaats van vier wethouders. Dit heeft de werklust van de wethouders verzaagd. Daarnaast gaat in september onze nieuwe burgmeester van start. Daarom is ervoor gekozen om de bestuursondersteuning met 2 bestuursadviseurs in te versterken. De bestuursadviseurs ondersteunen de collegeleden bij de uitvoering van hun taken en leveren een bijdrage aan team overstijgende werkzaamheden (o.a. coördinatie VNG, VDG, P10, complexe dossiers etc.)

Bedrijfsvoering

Informatievoorziening

We bouwen met de middelen die beschikbaar zijn gesteld voor informatievoorziening aan een robuuste en toekomstbestendige IT-organisatie. Een goede inrichting van onze informatievoorziening is belangrijk voor de dienstverlening aan onze inwoners en voor het goed functioneren van onze interne bedrijfsvoering. Dit is een doorlopend proces waar we ook de eerste maanden van dit jaar op diverse manieren aan gewerkt hebben. Wel moet er rekening gehouden worden met een hoge inflatie in de ICT met een prijsstijging van 8 tot 10%.

Er is gewerkt aan de verdere uitrol van vergaderfunctionaliteit voor raad en organisatie, er is een nieuwe gemeentelijke website ontwikkeld en in februari gelanceerd en er worden stappen gezet in het verbeteren en vernieuwen van processen, denk hierbij bijvoorbeeld aan de Omgevingswet en het bestuurlijk proces. Daarnaast speelt de Wet Open Overheid (Woo), waarvoor we onze informatievoorziening moeten aanpassen en zijn we bezig met het inrichten van een applicatie om

dit te ondersteunen. Om toekomstige ontwikkelingen goed te kunnen borgen wordt er gewerkt aan het verder professionaliseren van het functioneel applicatiebeheer, dit draagt bij aan de verbetering van de algehele informatievoorziening.

Ook worden er stappen gezet op het gebied informatie bewust werken en datagedreven werken. Informatie gebruiken wij overal in onze organisatie en voor ieder proces dat wij uitvoeren. Met datagedreven werken brengen we het datavolwassenheidsniveau van de organisatie naar een hoger niveau en worden er op verschillende onderwerpen dashboards ontwikkelt, waarbij ook geografisch informatie een rol speelt. Het duurzaam toegankelijk maken en houden van onze informatie is belangrijk voor de toekomst en daarom een belangrijk aandachtsgebied. Begin dit jaar is in het kader van Interbestuurlijk Toezicht (IBT) weer een risicoanalyse opgesteld en zijn er verbetermaatregelen en in beeld gebracht. Er wordt stapsgewijs gewerkt aan het verbeteren van onze informatiehuishouding.

Inwoners en bedrijven moeten erop kunnen vertrouwen dat hun informatie bij ons in veilige handen is en dat wij goed met deze informatie omgaan. De borging en verbetering hiervan heeft hoge prioriteit, waarbij ook aan het aspect van bewustwording op het gebied van informatiebeveiliging en privacy continue aandacht wordt besteed. Op basis van verbeterplannen werken we aan de verbetering hiervan.

Personeelsbeleid

De afdeling HR heeft na een uitgebreide inkoopprocedure gekozen voor een nieuw HR- systeem van Visma Raet. Dit systeem biedt uitgebreide mogelijkheden voor selfservice van zowel de medewerker als leidinggevende. De implementatie bleek weerbarstiger dan gedacht en heeft een langere doorlooptijd nodig. Er loopt nu in 2023 een vervolgimplementatie om de HR- processen naar tevredenheid te gaan inrichten.

Daarnaast wordt op dit moment het HR- team door de benodigde inhuur draaiende gehouden. Om deze balans tussen inhuur en eigen personeel weer te herstellen wordt er volop geworven voor nieuwe vaste krachten, wat tot nu toe redelijk positief verloopt.

Het jaar 2023 kenmerkt zich ook door een veranderende arbeidsmarkt. Personeel wordt steeds schaarser en het vinden van nieuwe medewerkers in een krappe arbeidsmarkt kost in toenemende mate tijd en energie. Het inhuren van een recruiter is dan ook bitter noodzakelijk gebleken, waarbij ook gespecialiseerde werving & selectiebureaus steeds vaker worden ingeschakeld. Desalniettemin zijn er veel vacatures ingevuld en is er een eigen medewerker werving en selectie aangetrokken.

Met name voor jonge medewerkers en trainees die zich willen ontwikkelen, is een kleine organisatie zoals de gemeente Midden-Drenthe, een aantrekkelijke werkgever. We zetten dan ook vol in op coaching en training om deze enthousiaste nieuwe collega's ook enthousiast te houden. De voorkeur heeft het om eigen medewerkers aan te trekken en als dit niet of niet in voldoende mate lukt, wordt er op de inhuurmarkt gekeken. Hierdoor probeert de gemeente Midden-Drenthe de balans tussen eigen medewerkers en inhuur op een gezonde manier in evenwicht te houden.

Door inkoop, in samenwerking met de organisatie, wordt er op dit moment volop gewerkt aan een Europese aanbesteding inhuur personeel. Planning is om deze aanbesteding halverwege dit jaar af te ronden zodat het inhuren van personeel sneller en rechtmatig kan plaats vinden.

Tijdens de begrotingsvergadering van 3 november 2022 is er extra budget beschikbaar gesteld voor het versterken van team O&V en de uitvoering van de VTH-taken; in totaal 6fte. Deze functies zijn incidenteel ingevuld met inhuurkrachten. Het doel is om in 2023 voor al deze functies vaste medewerkers te werven. We hebben echter te maken met een krappe en lastige arbeidsmarkt wat het werven van medewerkers uitdagend maakt. Het is onrealistisch om te verwachten dat we alle vacatures direct hebben ingevuld wat betekent dat inhuur op bepaalde posities nog steeds onvermijdelijk is. Op dit moment zijn er inmiddels al wel 3 nieuwe beleidsadviseurs OOV aan de slag gegaan en is er een vaste casemanager RO aan het team toegevoegd. De reacties op de invulling van de frontoffice functie zijn veelbelovend en we verwachten daar ook op korte termijn vaste medewerkers voor aan te kunnen trekken.

De zoekvraag voor de overige casemanager RO functies is inmiddels extern belegd. Net als een sleutelfunctie op beleidsniveau. Deze functie is vacant geworden doordat de medewerker is doorgestroomd naar een nieuwe functie. Een positieve ontwikkeling in het kader van interne mobiliteit, maar weer lastig in te vullen aangezien het hier ook een schaarse functie betreft.

Verantwoording middelen

Dienstverlening (incidenteel)

Voor de uitvoering van het dienstverleningsbeleid is nog circa € 200.000 beschikbaar. We verwachten dat we de komende maanden kunnen aangeven hoe we die middelen gaan inzetten, als vervolg op de recent door uw raad vastgestelde visie.

Versterking organisatie

We hebben extra geïnvesteerd in een beleidsmedewerker dienstverlening (nu nog met incidentele middelen). Ook hebben de beleidsteam op het ruimtelijk en sociaal domein een structurele injectie van elk ca € 90.000 gekregen.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving (incidenteel en structureel)

De vraag wat er nodig is om dit beleid goed uit te voeren, wat daarvan de kosten zijn en hoe we die kunnen dekken, komt apart in de gemeenteraad aan de orde.

Controle Waarderingskamer uitvoering Wet WOZ

Door de Waarderingskamer wordt periodiek controle uitgevoerd ten aanzien van de uitvoering Wet WOZ in onze gemeente. De conclusie is dat de uitvoering van de Wet WOZ goed verloopt en dat het maximaal aantal van 5 sterren blijft gehandhaafd. Deze informatie wordt ook via de website van de Waarderingskamer landelijk gepubliceerd.

3.2 Veiligheid

Integraal Veiligheidsplan

In november 2022 is het Integraal Veiligheidsplan (IVP) vastgesteld door de gemeenteraad. In de eerste maanden van 2023 is, in samenwerking met de gemeenten Meppel en Westerveld, gestart met de uitwerking van het IVP in een uitvoeringsplan. Het uitvoeringsplan gaat voor twee jaren gelden, en ziet toe op de onderwerpen ondermijning, digitale criminaliteit, jeugd en veiligheid en zorg en veiligheid.

Evaluatie jaarwisseling 2022/2023

De afgelopen periode heeft in het teken gestaan van het evalueren van de afgelopen jaarwisseling. Uit de evaluatie en de ervaringen van de voorgaande jaren blijkt dat het op tijd beginnen met de voorbereidingen voor de jaarwisseling noodzakelijk is voor een goed verloop. De komende tijd zal daarom, net als vorig jaar, worden gewerkt aan een draaiboek voor de jaarwisseling.

Aanpak ondermijning

Ondermijning is een onderwerp dat bij verschillende projecten en beleidsstukken als prioriteit is opgenomen. De afgelopen periode is daarom gewerkt aan een plan van aanpak voor ondermijning. Het ondermijningsbeeld, de recent verschenen weerbaarheidsscan en een aantal speerpunten vanuit de regio maken onderdeel uit van dit plan van aanpak.

Preventie- en handhavingsplan alcohol

Gemeenten zijn verplicht om elke 4 jaar een preventie- en handhavingsplan alcohol vast te laten stellen door de gemeenteraad. Begin 2023 is daarom gestart met het opstellen van dit plan. De eerste maanden stonden in het teken van informatie ophalen. Zo zijn er gesprekken gevoerd met de dorpshuizen, politie, horecaondernemers, sportkantines en de raads- en commissieleden. Daarnaast zijn er twee enquêtes uitgezet onder jongeren en ouders/verzorgers om zo het alcoholgebruik in de gemeente in beeld te krijgen. In de komende maanden wordt alle verkregen informatie omgevormd tot een plan, welke na de zomer opiniërend wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

Incidenten met honden

In het eerste kwartaal zijn er een aantal meldingen binnengekomen, zowel bij de politie als bij de gemeente, van overlast gevende en gevaarlijke honden. De casussen hebben vaak een grote impact op de betrokkenen. De procedure die gevolgd moet worden om een bijtincident af te handelen kost veel tijd omdat het erg precies werk is. Zo wordt er gesproken met de eigenaar van de hond en de overige betrokkenen waaronder het slachtoffer, maar ook wordt de geschiedenis en identiteit van de hond in kaart gebracht. Uiteindelijk besluit de burgemeester over de maatregelen die de hond en de baas treffen, denk hierbij aan een muilkorf en/of aanlijngedod.

Zorg en veiligheid

In de eerste maanden van 2023 zijn er stappen gezet binnen het domein zorg en veiligheid. Dit is ook één van de doelstelling binnen het uitvoeringsplan van het IVP. De samenwerking met de verschillende partners is verbeterd, onder andere door aan te sluiten bij de maatwerkoverleggen. Er is de laatste maanden sprake van veel casuïstiek op dit gebied, waarbij actie vereist is van het team. Daarnaast wordt er gewerkt aan een AVE-model (Aanpak Voorkom Escalatie).

Vast OOV team

Bij de begroting 2023 is er geld beschikbaar gesteld voor een extra medewerker binnen het OOV team. In de eerste maanden van 2023 zijn er drie vaste medewerkers aangetrokken voor het OOV team. Hiermee is het team met adviseurs veiligheidszaken compleet.

3.3 Verkeer, vervoer en waterstaat

Baggeren Haven en Linthorst Homankanaal

In samenwerking met het Waterschap zijn wij de Haven en het Linthorst Homankanaal aan het baggeren. Wij heb u eerder geïnformeerd dat er bij het baggeren explosieven gevonden zijn. De gevonden explosieven hebben we op een veilige manier afgevoerd en onschadelijk laten maken.

Als vervolg hebben we onderzoek uit laten voeren waar eventueel verdachte locaties van explosieven zijn. In het gedeelte van het werk, waaruit is gebleken dat er geen verdachte locaties van explosieven waren, hebben we de baggerwerkzaamheden uitgevoerd conform de afspraken.

Voor het gebied met verdachte locaties, zijn we op dit moment met het waterschap en externe deskundigen op het gebied van explosieven, een plan aan het maken hoe we eventuele explosieven kunnen opsporen en daarna veilig kunnen opruimen en onschadelijk kunnen maken. Qua kosten zijn

we nog aan het uitzoeken wat dit betekent en wie - waterschap en/of gemeente - voor welk deel verantwoordelijk is.

Het Rijk heeft een bommenregeling waaruit gemeenten een bijdrage van 68% kunnen ontvangen voor het opsporen en ruimen van explosieven. Om in aanmerking te komen voor een bijdrage dient de gemeente een raadsbesluit te nemen in waarin de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van explosieven zijn opgenomen. Wanneer we de bovenstaande zaken helder in beeld hebben, leggen we bij de raad een voorstel neer met de gemaakte kosten, om in aanmerking te komen voor bijdrage vanuit de bommenregeling. Zie ook: [Achtergrondinformatie Gemeentefonds \(explosievenopsporing.nl\)](https://www.achtergrondinformatiegemeentefonds.nl/explosievenopsporing.nl)

Eventuele explosieven die in het verdachte gebied liggen, liggen daar al meer dan 70 jaar onder een dikke laag modder/slib. Doordat er geen werkzaamheden zijn, is het risico nagenoeg nihil dat er wat gebeurt.

Visie op Smilde: opstellen voetpadenplan

Voortvloeiend uit de Visie op Smilde stellen we een voetpadenplan op. We trekken hierin samen op met het bewonersplatform. We zijn gestart met inventariseren van de staat van het onderhoud. In samenspraak met het onder andere het bewonersplatform ontwikkelen we het plan, waarbij we ook kijken naar logische routes en toegankelijkheid. Daarnaast onderzoeken we ook of er koppelkansen zijn met biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Nieuwe concessie laadpalen

De huidige concessie voor laadpalen loopt deze zomer af. Daarom hebben we, onder regie van de provincie Drenthe en samenwerking met de provincies Groningen en Drenthe en andere Groningse en Drentse gemeenten we een nieuwe concessie voor 2023-2026 voorbereid, zodat we vanaf de zomer een nieuwe exploitant hebben voor de laadpalen. De concessie is recentelijk verleend.

3.4 Economie

Wandelknooppuntennetwerk fase 2

In de voorjaarsnota van 2022 was te lezen dat er een begin zou worden gemaakt met de voorbereidingen voor fase 2 van het wandelknooppuntennetwerk. De voorbereidingen zouden bestaan uit gesprekken voeren en toestemming vragen van grondeigenaren waarover het netwerk zal gaan lopen. Dit heeft iets meer tijd gekost dan de planning was, waardoor er later gestart is met het opmaken van het bestek.

De tweede fase van het netwerk zal volgens de huidige planning worden opgeleverd begin april 2024, er wordt naar gestreefd dit gelijk te laten lopen met de opening van het toeristische seizoen.

Koersnota vrijetijdseconomie 2018-2022

In de commissie algemeen bestuur van 7 december 2022 is het voorstel voor verlenging van de koersnota 2018-2022 aangenomen. Hiermee is de huidige koersnota van kracht tot met de nieuwe nota (die verwacht wordt in het eerste kwartaal van 2024) is ingestemd door de gemeenteraad.

In 2022 en 2023 is er onderzoek gedaan door de Rekenkamercommissie over het koersnota Vrijetijdseconomie. De resultaten zullen worden meegenomen in het traject van de nieuwe koersnota.

Koersnota 2024 en verder

Er is gestart met het schrijven van de nieuwe koersnota vrijetijdseconomie. Een extern bureau ondersteunt bij het ophalen van data, het leiden van het participatietraject met belanghebbenden en het schrijven van de uiteindelijke visie.

In 2023 zullen er verschillende sparringssessies plaatsvinden: met ondernemers & inwoners en later in het jaar met de raads- en commissieleden. Deze informatie zal verwerkt worden in de nieuwe koersnota. De ondernemers worden al vroeg betrokken, omdat zij het fundament moeten leggen en de nieuwe koersnota moeten dragen.

Ontwikkelingen VAM-berg

Samen met de provincie en Attero kijken we naar de mogelijkheden en kansen voor de VAM-berg om de berg interessant en aantrekkelijk te maken voor een breder publiek. Hierbij houden we nadrukkelijk rekening met de omgeving en zodra er meer duidelijk is betrekken we de dorpen hier graag bij. In 2022 zijn hier gesprekken over geweest, maar door omstandigheden niet verder gekomen. Op dit moment pakken we project rondom de recreatieve doorontwikkeling weer op en hopen we snel meer duidelijkheid te kunnen geven.

Stichting Marketing en Promotie Midden-Drenthe

De Tourist Info in Orvelte is feestelijk geopend in maart 2023. Het gebouw zal dienst doen voor de TIP en in de toekomst ook voor het Drents Landschap. De opening van het gedeelte van het Drents Landschap zal later in het jaar volgen.

Binnen de stichting heeft er een wisseling plaatsgevonden. De voorzitter van de stichting heeft aangegeven te willen stoppen. Hierdoor is er een vacature ontstaan die is opgevuld door een nieuw bestuurslid van buiten de gemeente. Dit nieuwe bestuurslid, tot voor kort lid van de raad van advies van de stichting, zal de functie van secretaris gaan bekleden. De huidige secretaris zal de functie van voorzitter innemen. Het bestuur is nu weer voltallig.

De financiële cijfers van de stichting zijn aan ons gepresenteerd. Dit duidt op een financieel gezonde stichting, die hiermee bewijst een belangrijke speler te zijn op het gebied van recreatie en toerisme.

Het merk activatie plan dat geschreven is door de stichting wordt deels in 2023 uitgerold. Bepaalde delen van dit plan worden niet door de stichting uitgevoerd, maar worden opgenomen in de nieuwe koersnota.

Vitale Vakantieparken

Algemeen

Begin 2023 hebben we ingestemd met verlenging van het programma Vitale Vakantieparken Drenthe tot en met 2024. De daarbij behorende Samenwerkingsovereenkomst hebben we ondertekend, zodat we ook in 2023 en 2024 weer gebruik mogen maken van de Taskforce Vitale Vakantieparken.

Om een goed beeld te krijgen van Vitale vakantieparken is het belangrijk om te duiden dat we twee verschillende aanpakken hebben binnen Vitale Vakantieparken: Transformeren, gericht op de niet-vitale parken en Uitblinken, gericht op de vitale parken. Deze twee trajecten lopen bij verschillende medewerkers en overlappen elkaar niet. Ook de handhaving is verschillend bij deze parken. Het spoor Revitaliseren is nog niet opgepakt, omdat er nog geen parken zijn aangewezen die niet kunnen transformeren of uitblinken.

In 2023 huren we voor het programma Vitale Vakantieparken een externe coördinator in.

Spoor Uitblinkers

We zijn op dit moment bezig met een coachingstraject vanuit het Recreatie Expertteam met een park. Het doel is weer gaan uitblinken. In 2023 zal door de coaching meer duidelijk worden, wat het zal gaan inhouden om weer een uitblink park te worden. Hierbij worden de ondernemer en de eigenaren op verschillende manieren ondersteund bij het schrijven van een plan van aanpak.

Een park kan zichzelf opgeven voor het traject Drentse Uitblinkers. Als wij als gemeente een park zien waarmee het nog goed gaat, maar dat sporen toont van afgeleiden, gaan we in gesprek met dit park, om te stimuleren om zich aan te melden voor dit traject. We hebben gesprekken lopen en hopen in 2023 nog een park in het spoor van Drentse Uitblinkers te krijgen. Parken die uitblinken zorgen voor veel gasten en dit is goed voor vele lokale ondernemers en werkgelegenheid.

Spoor Transformatie

De gemeenteraad heeft ingestemd met het procesvoorstel Vitale Vakantieparken, inhoudende dat de pilot De Hullen afgerond zal worden na de fase van de afsprakenbrief. Als het lukt deze te ondertekenen, kan het transformatieproces vervolgd worden. Om dit aan te jagen huren we via de Taskforce een externe projectleider in. Na afronding van pilot De Hullen gaan we deze samen met de raad evalueren, waarbij vervolgens wordt gezien welke andere niet-vitale vakantieparken -op basis van een afwegingskader- in aanmerking komen voor transformatie. Puntsgewijs ziet het er dan als volgt uit:

- Afronding pilot De Hullen
- Evaluatie pilot De Hullen
- Procesvoorstel voor het verdere proces met De Hullen
- Werkbijeenkomst met de raad over de afwegingskaders en wat per park naar verwachting de afweging zal zijn.
- Gesprekken met de parken om de informatie te actualiseren.
- Verdere besluitvorming over of de parken al dan niet voor transformatie in aanmerking komen.

Spoor Naaber

Noaber Drenthe biedt, naast ondersteuning bij de aanpak van criminaliteit, ondermijning en sociale problematiek op vakantieparken, ook ondersteuning bij juridische vraagstukken en vragen omtrent beleid die komen kijken bij bijvoorbeeld transformatieprocessen en handhaving op permanente bewoning. In de eerste maanden van 2023 zijn hiervoor een aantal kennissessies georganiseerd die wij hebben bijgewoond. Tijdens deze sessies hebben we handvatten gekregen voor de handhaving op permanente te bewoning. Dit biedt input voor een nog op te stellen plan van aanpak voor de handhaving op de vakantieparken in onze gemeente. De komende tijd is daarnaast binnen Naaber volop oog voor het inrichten van de ondersteuning bij sociale problematiek op vakantieparken.

Budgetten 2024 e.v.

Voor het jaar 2024 staat veel werk op stapel. Na afronding van pilot De Hullen voorzien we ook voor andere parken in het kader van het transformatiespoor veel werkzaamheden. Daarnaast zal het spoor Revitalisering worden opgestart, hetgeen ook handhavende capaciteit zal vragen. Het spoor Uitblinkers zal aandacht blijven vragen. Het werken aan deze drie sporen vergt een toename van ambtelijke capaciteit, waarvoor aanvullende budgetten nodig zijn.

Ondernemersdienstverlening

Mede naar aanleiding van het overleg met lokale ondernemersverbanden als Koninklijke Horeca Nederland afdeling Midden-Drenthe, LTO afdeling Midden-Drenthe en Ondernemerskring Midden-Drenthe zijn in januari alle in de gemeente gevestigde ondernemers schriftelijk geïnformeerd over de

mogelijkheden bij ondersteuning van verduurzamingsmaatregelen. Deze informatie is uiteraard tevens geplaatst op de vernieuwde gemeentelijke webpagina.

De gezamenlijke diensten die worden aangeboden via "Ik Ben Drents Ondernemer" zijn via meerdere kanalen bij ondernemers en sectoren onder de aandacht gebracht. Het dienstenaanbod zal in 2023 nog verder worden uitgebreid en dichterbij de ondernemers worden gebracht. Drentebreed worden jaarlijks 350 ondernemers concreet geholpen via dit kanaal, waaronder ook (student-)starters. Vanwege de privacybescherming worden er geen gegevens van die bedrijven gedeeld.

Steun aan bedrijven

De oproep van de gemeenteraad tot maatwerk en steun via de motie "Steun aan bedrijven" werd overgenomen door ons college. Op hoofdlijnen kunnen we daarover het volgende melden:

Nog slechts een enkele hulpvraag is gerelateerd aan Covid-19. In zijn algemeenheid betaalde ongeveer 50% het TOZO-krediet terug. Een aantal is zelfs al volledig terugbetaald.

Er hebben zich drie ondernemers gemeld voor een informatieverzoek BBZ of IOAZ in het 1e kwartaal van 2023. Nog geen van deze ondernemers heeft een BBZ-aanvraag ingediend. Gezien het geringe aantal kunnen er geen branchegegevens bekend gemaakt worden. Dit zou kunnen leiden tot herleiding om welke ondernemer het zou kunnen betreffen.

Er is met twee ondernemers gesproken die alsnog geconfronteerd zijn met tegenvallend herstel na de Covid-19 periode, die de vraag hadden of ze geholpen konden worden met het zoeken naar een (aanvullende) baan in loondienst. Voor beide heeft dit met behulp van de accountmanager Werk tot een succesvol resultaat geleid.

Circa 65 ondernemers hebben een beroep gedaan op de energietoeslag. Niet alle 65 waren afhankelijk van het inkomen uit bedrijf. Enkele hadden een bedrijf naast ander inkomen.

De branches waarin deze ondernemers actief zijn, zijn zeer divers. Opvallend is wel het aantal agrariërs, deze is relatief hoog. Omdat er bij de energietoeslag slechts gekeken werd naar de hoogte van het inkomen en er géén vermogenstoets was, hebben ondernemers aangevraagd die geen fiscaal inkomen hadden. Deze hebben hierdoor minder hoeven interen op hun vermogen.

In vergelijking met andere gemeenten is de communicatie in Midden-Drenthe naar ondernemers klaarblijkelijk goed geweest.

Enkele ondernemers zijn naar boven gekomen bij de Vroegsignalering. Dit was vooral naar aanleiding van huur- en energie-achterstanden. 1 ondernemer is daarbij doorverwezen naar gespecialiseerd schuldhulpverlening bedrijf. Al deze ondernemers hebben een brief ontvangen waarin hulp aangeboden is. Er heeft zich nog geen enkele ondernemer gemeld die een achterstand heeft door de coronabelastingschuld.

Gebaseerd op sectorprognoses van diverse analisten van banken is het beeld van de economie nu positiever dan ten tijde van de bespreking van de motie "Steun aan bedrijven". Bovendien hebben diverse instanties (banken, KvK, Ondernemersklankbord, Nibud, 155-Help een bedrijf, accountants, etc.) speciale loketten geopend en ondernemers opgeroepen hulp te zoeken.

Bedrijfshuisvesting

De belangstelling voor kavels op bedrijventerreinen is onverminderd groot. Voor Ossebroeken fase II hebben inmiddels meer dan 50 bedrijven belangstelling getoond. De verwachting is dat de besluitvorming over bestemmingsplan Ossebroeken II in het najaar van 2023 plaats kan vinden.

Direct daarna kan de uitgifte ervan van start gaan.

Het aanbod gemeentelijke kavels betreft nog slechts twee ultimo Q1 2023 en daardoor moeten we kandidaten dikwijls teleurstellen en kunnen ze slechts op de lijst van belangstellenden worden geplaatst. De behoefte aan nieuw te ontwikkelen werklocaties is er en zal kwalitatief en kwantitatief worden onderbouwd aan de hand van een extern uit te voeren onderzoek. Dit gemeentebrede onderzoek (exclusief ETP Wijster vanwege de specifieke doelgroep) is gestart in januari en zal eind juni worden afgerond. Een onderdeel daarvan is een enquête onder ondernemers. Dit onderzoek naar marktpotentie zal ook benut worden voor de in het najaar van 2023 te maken regionale programmeringsafspraken over bedrijventerreinen.

Koers en uitvoeringsagenda economie 2020-2024

Met alle ondernemers(-verbanden) en betrokken stakeholders zijn we in gesprek over de manieren waarop we gezamenlijk uitvoering kunnen geven aan deze agenda en het maken van plannen die bovendien inspelen op de actualiteiten en behoeften. In de maand mei 2023 voeren we samen met diezelfde ondernemersverbanden een evaluatie uit van deze koers en de uitvoeringsagenda.

Centrumvisie Beilen

De BIZ Centrum Beilen heeft in 2022 een vervolg gekregen. Door de geografische verruiming van de regeling stimuleringsfonds centrum Beilen kwam er vanaf begin 2021 meer interesse bij pandeigenaren en werden de middelen nagenoeg volledig besteed. In samenspraak met ondernemers is de parkeerrouting, bebording en openbaar groen aangepakt. De eindverantwoording van het fonds is uitgesteld naar Q2 2023 omdat nog niet alle aanvragers hun verantwoording hebben ingediend. Met ondernemers en provincie (als mogelijk subsidieverstrekker) zijn we aan het bezien welke vervolgmogelijkheden er zijn om het centrum nog aantrekkelijker te maken en ondernemers te helpen met het realiseren van hun collectieve wensen en ambities. Het provinciebestuur moet zich nog uitspreken over een eventueel vervolg op het Stimuleringsfonds.

Over het project Torenlaan/Nassaukade/Ventweg Zuid is overeenstemming bereikt met de woningbouwstichting. De provincie heeft voor de aanpassingen van het parkeerterrein en het openbaar gebied een subsidie toegezegd.

Gastvrij Westerbork

Ondernemers in het dorp Westerbork hebben positief gestemd over de komst van een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) van 2023 tot en met 2027. In de maand januari konden de bijna 100 gebruikers van niet-woningen (veelal ondernemers dus) hun stem voor of tegen de BIZ uitbrengen. Een zeer ruime meerderheid van 90% heeft voor gestemd en hiermee is de BIZ in Westerbork voor de komende vijf jaar een feit. De opkomst was 70%.

Ondernemend Westerbork heeft bewust gekozen voor een BIZ voor het gehele dorp. Binnen dat gebied mag de gemeente vanaf dit jaar dus een BIZ bijdrage gaan heffen. De opbrengst van de BIZ-bijdrage wordt door de gemeente als subsidie verstrekt aan Ondernemend Westerbork.

De subsidie is bestemd voor de kosten die zijn verbonden aan activiteiten in de openbare ruimte en op internet, die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid, de veiligheid, de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de BIZ. Door de ondernemersvereniging is daarom een businessplan voor de komende vijf jaar opgesteld. Zowel het inhoudelijke programma als het vaste tarief van € 365 per niet-woning zijn door de ondernemersvereniging in samenspraak met Stichting Levendig Westerbork vastgesteld.

In 2023 is er een nieuwe dorpsmanager gestart. Op dit moment is zij bezig met de subsidie aanvraag voor Gastvrij Westerbork 2.0 bij de Gemeente en Provincie Drenthe. Daarnaast zal de toeristisch regisseur van Marketing Drenthe plaatsnemen in het bestuur, om kennis te delen en mee te denken in nieuwe plannen. Zo willen we voorkomen dat acties dubbel gebeuren en zoeken we naar de samenwerking en voorkomen we dat het wiel niet opnieuw wordt uitgevonden. Zij heeft een goede overall visie over de gemeente, een groot netwerk en kennis van wat er speelt op het gebied van

recreatie en toerisme. Zij is niet ingevlogen om plannen te belemmeren en de energie eruit te halen, maar om efficiënt te werken en kosten te besparen.

Archeologisch beleefpunt

De provincie Drenthe heeft in 2021 €8000 beschikbaar gesteld om een archeologisch beleefpunt in te richten. De intentie is om in de omgeving van Orvelte hier invulling aan te geven. Door omstandigheden is de uitvoering nog niet verder opgepakt en is het budget van €8000 niet in de begroting 2023 opgenomen. Dit is in deze voorjaarsnota gecorrigeerd. Geen doorgang betekent dat de provincie Drenthe het bedrag zal terugvorderen.

Cultuurhistorische waardenkaart

De aanvulling van de cultuurhistorische waarden met het funerair erfgoed (begraafplaatsen) zal in het 2e kwartaal van 2023 aan de raad worden aangeboden. De kaart wordt opnieuw gepubliceerd. Nadere invulling van het extra beschermen van de cultuurhistorische waarden kan worden overwogen.

Erfgoedverordening

De komende periode zal worden gewerkt aan de actualisatie van de Monumentenverordening die vervangen zal moeten worden door de Erfgoedverordening. De verwachting is dat uiterlijk 4e kwartaal dit geëffectueerd wordt voor inwerkingtreding Omgevingswet.

3.5 Onderwijs

Integraal Huisvestings Plan (IHP)

Voor de komende 20 jaren is het Integraal Huisvestingsplan Basisonderwijs 2021-2040; Investeren in Kwaliteit (IHP) opgesteld. Het doel is de Integrale Kindcentra klaar te maken voor de toekomst zodat kinderen elkaar gezond, veilig kunnen ontmoeten en bewegen, met elkaar spelen en leren. Voor deze toekomstbestendige schoolgebouwen investeren we 23,6 miljoen in onderwijshuisvesting. Momenteel zijn middelen voor ongeveer twee scholen, de IKC's G.A. de Ridder en CKC Beatrix, inclusief een gymnastiekzaal, beschikbaar. De realisatie vindt plaats in 't Stroomdalgebied. We kijken naar mogelijke combinatie van maatschappelijke voorzieningen en samenwerking binnen opvang en onderwijs en goed kwalitatief onderwijs.

Onderwijshuisvestingprogramma

Op 15 december 2022 zijn de huisvestingsprogramma 2022 en 2023 door de raad vastgesteld. De financiële gevolgen zijn in de begroting 2023 verwerkt. Voor aanpassingen aan het gebouw van CKC De Eshorst is in het HVP 2023 budget opgenomen met de toelichting dat de gemeente en CKC gezamenlijk gaan vaststellen welke aanpassingen op korte termijn nodig zijn en welke gemeentelijke bijdrage passend is. Het overleg met CKC is constructief verlopen met als uitkomst dat we een bijdrage van € 100.000 incl. BTW gaan verstrekken voor de bouwkundige aanpassingen aan de directiekamer, personeelsruimte en toilet. Deze bijdrage past binnen het beschikbaar gesteld budget. Het restant beschikbaar gesteld budget ter grootte van € 70.000 vloeit terug naar de Algemene Bestemmingsreserve. De verwerking van deze mutatie vindt plaats via deze voorjaarsnota.

Voortgezet onderwijs

Sinds 2022 is het nieuwe Voortgezet Onderwijsgebouw Volta aan De Omloop in gebruik. Het Nassau College, het CS Vincent van Gogh en het jongerencentrum werken samen onder één dak. De exploitatie en beheer wordt geregeld via de Vereniging van Eigenaars Volta (VvE Volta). Aan het goed ingeregelen van de VvE en de bijbehorende (financiële) beheer en onderhoud wordt nog continu gewerkt. Verwachting is dat de organisatie eind 2023 op orde is. Het Technasium vormt een nieuw onderdeel binnen de bestaande opleidingen. Volta hoopt meer leerlingen warm te kunnen maken voor techniek.

Techlab

Het Sterk Techniek Onderwijs (STO) realiseert in 2023 een TechLab. Het onderwijs (PO, VO en het MBO) en het bedrijfsleven willen samenwerken aan een duurzaam, dekkend en kwalitatief sterk technisch onderwijs in onze regio STO Assen-Beilen. Het doel is te komen tot een duurzaam, dekkend en kwalitatief hoogstaand technisch aanbod. Gestreefd wordt om 5% meer leerlingen te laten kiezen voor een vervolgopleiding in de Techniek en daarmee onze techniekarme regio te verrijken. Voorlopig is het Techlab gevestigd in een deel van de oude gebouw van CSG Vincent van Gogh.

Gebouw voormalig CSG Vincent van Gogh

Na de zomervakantie verliest het voormalig schoolgebouw aan De Omloop 4 in Beilen haar onderwijsfunctie voor het voortgezet onderwijs. Dat betekent dat het gebouw wordt teruggegeven aan de gemeente. De exploitatiekosten komen vanaf dat moment voor de rekening van de gemeente.

Lokaal Onderwijs

Voor de jongste inwoners werken we vanuit het Onderwijskansenbeleid “Ieder kind een goede start en een eerlijke kans”. Binnen de voorscholen ligt het accent op een betere toeleiding, een goed aanbod voor het verhogen van taalvaardigheden voor jonge kinderen met (een kans op) een taal- en of ontwikkelachterstand en het verstevigen van de kwaliteit.

Daarnaast hebben partners in de IKC's (kinderopvang en primair onderwijs), de GGD, het CJG, de Bibliotheek en het Welzijnswerk lokale samenwerkingsafspraken in het LEA overleg gemaakt. Zo zetten we in op het verstevigen van ons netwerk en een samenwerking in de uitvoering van de gemeentelijke NPO (Nationaal Programma Onderwijs) middelen voor kinderen voor het oplossen van achterstanden tijdens de corona pandemie.

3.6 Sport, cultuur en recreatie

Bibliotheek

De visie op het lokale bibliotheekwerk voor de komende jaren is in voorbereiding. Afgelopen jaren heeft de bibliotheek een steeds bredere rol gekregen. De lokale bibliotheken leveren een waardevolle bijdrage op verschillende maatschappelijke thema's. Bijvoorbeeld als het gaat om digitalisering, geletterdheid en educatie. Op dit moment zijn er 4 bibliotheeklocaties in de gemeente en daarnaast doen 18 scholen mee aan bibliotheek op school. Belangrijke inzet is de spreiding en toegankelijkheid van het bibliotheekwerk in onze gemeente.

Sportverenigingen

We mogen trots zijn op de sportverenigingen in Midden-Drenthe. Na de lastige coronajaren volgde de energiecrisis. Gelukkig hebben de meeste sportverenigingen in Midden-Drenthe met een eigen sportaccommodatie de laatste jaren fors geïnvesteerd in duurzaamheid. Een vooruitziende blik die nu haar vruchten afwerpt. Uiteraard betekenen de huidige energieprijzen ook iets voor de sportverenigingen maar is de impact niet zo groot als in naast gelegen gemeenten. Puur om het feit dat het energieverbruik door de verduurzaming fors is afgenomen. Enkele verenigingen hebben zelfs aangegeven om de sportaccommodatie (douches) beschikbaar te stellen voor plaatsgenoten die het niet meer kunnen opbrengen. Een geweldig voorbeeld van hoe een sportverenigingen haar maatschappelijke meerwaarde kan tonen.

Toekomstvisie binnensport

In het vastgestelde Integraal Accommodatiebeleid staan de renovatie of nieuwbouwplannen voor de gemeentelijke sporthallen, gymzalen en zwembaden beschreven. Dit beleid is gebaseerd op de bouwkundige schil van het gebouw en de opgave richting energieneutraliteit. Om bij renovatie- en of nieuwbouwplannen de juiste, logische en integrale keuzes te maken dienen we ook een goed beeld te hebben van hetgeen zich in de gebouwen afspeelt en waarvoor het gebouw dienst doet. In dit

geval het sporten en bewegen. In 2023 gaan we hiervoor een toekomstvisie binnensport opstellen waarin de Midden-Drentse sport en beweegbehoefte voor de komende jaren in beeld wordt gebracht en de benodigde accommodaties die in deze behoefte kunnen voorzien.

EK Wegwielrennen 2023

In 2020 en 2021 vonden twee volledig corona-proof edities van het NK wielrennen plaats. Binnen de mogelijkheden twee zeer geslaagde edities.

In 2022 heeft wederom het NK plaats gevonden op en rondom de VAM-berg. De inzet was om eindelijk een volledige ronde te kunnen rijden waarin Westerbork als startplaats zou dienen. Dit is gelukt waardoor de inwoners uit onze gemeente en met name in Westerbork de start van een grote ronde in de buurt konden aanschouwen.

In 2023 wil de provincie nog een keer een grote wielerronde door Drenthe laten fietsen. Het is gelukt om eind september het EK wielrennen in onze provincie te laten plaatsvinden. Uiteraard zal de Col du VAM weer een belangrijke rol spelen en als finishplaats dienen voor zowel de elite vrouwen als elite heren. In samenwerking met de provincie en de andere Drentse gemeenten is het de bedoeling om van dit topsportevenement een wiel- en volksfeest te maken. Om dit kracht bij te zetten heeft de provincie een subsidie beschikbaar gesteld voor culturele objecten langs route. Vanuit onze gemeente zijn al meerdere aanvragen hiervoor ingediend. Naast deze provinciale subsidie heeft Midden-Drenthe een subsidie van 20.000 euro beschikbaar gesteld voor culturele, sportieve of recreatieve activiteiten voorafgaand of tijdens het EK. Hierdoor wordt de mogelijkheid geboden aan inwoners en organisaties om het topsportevenement te gebruiken voor Midden-Drentse impact via side-events. De aanvragen uit de gemeente lopen binnen en de eerste activiteit, het wielercafé in de Stefanuskerk, heeft inmiddels al plaats gevonden. Een ander voorbeeld waar subsidie voor is aangevraagd zijn de dikke banden races in Smilde, Beilen en Westerbork. Dit betreft een wielervedstrijd op de eigen fiets onder basisschoolkinderen. Samen met Jumbo Visma en de vakdocenten bewegingsonderwijs wordt er voorafgaand aan de wedstrijden getraind tijdens de gymlessen.

Beheer en exploitatie buitensportaccommodaties

In 2023 geven we verder uitvoering aan het raadsbesluit om het beheer en de exploitatie van de buitensportaccommodaties met de diverse sportverenigingen te bespreken. Door de coronajaren zijn de gesprekken opgeschoven. Het uitgangspunt is het stimuleren van zelfbeheer door een verhoging van de sportveldhuur naar 25% en een andere berekeningsmethode voor de veldbehoefte. De afgelopen jaren is er echter enorm veel veranderd in de wereld wat ook directe financiële consequenties heeft gehad voor de sportverenigingen. Denk hierbij aan de coronajaren waarin het sportpark meerdere malen op slot moest. Met als gevolg geen inkomsten uit de kantine, minder sponsorinkomsten, minder inkomsten door acties, etc. Daaropvolgend de energiecrisis waardoor men te maken had met meer uitgaven.

In gesprekken met de hurende verenigingen wordt dan ook aangegeven dat een herberekening van de veldbehoefte wel logisch is maar dat de huurverhoging komt op een pijnlijk moment.

Beheer natuur- en kunstsportvelden

Een goed beheer en onderhoud van gemeentelijk natuur- en kunstgrasvelden is best een sport. De laatste jaren zijn er veel variabelen toegevoegd aan het beheer: chemievrij werken, dierlijke plagen, sterk wisselende weersinvloeden of uitlopende competities. Dit zorgt dat er meer kennis nodig is om een veilige grasmat te garanderen. Om hier grip op te houden gaan onze medewerkers een opleiding volgen voor het beheer- en onderhoud van kunst- en natuurgrasvelden.

Nieuwe pachters voor de sportkantines in de Smeltehal en Borkerkoel

Eerder schreven we al dat de pachter van de sporthalkantine in de Smeltehal te Smilde al een tijd terug had aangegeven te willen stoppen. Gezien de Coronajaren en de daarin (gedeeltelijke) sluiting van de sporthallen is overeengekomen dat de huidige pachter de werkzaamheden heeft doorgezet.

Nu deze jaren achter de rug zijn zoeken we in 2023 naar een nieuwe kantinepachter voor de sporthal in Smilde. Ook voor Westerbork gaan we op zoek naar een nieuwe kantinepachter. De huidige pachter van de kantine in de Borkerkoel heeft onlangs aangegeven aan het eind van dit sportseizoen (juli 2023) te stoppen. Voor beide vacatures zijn advertenties geplaatst en is de aanbesteding opgestart.

Het verleden (kantine Drenthehal te Beilen) heeft uitgewezen dat het redelijk lastig is om een nieuwe pachter te vinden voor de sporthalkantines. Een reden hierin is dat het een redelijke investering aan facilitaire middelen vraagt om in te kunnen stappen. Om de drempel te verkleinen is voorafgaand aan de gehouden aanbesteding: 'pacht kantine Drenthehal 'de bar, buffet en de keuken overgenomen van de huidige pachter. Dit hebben we ook gedaan in de Smeltehal en Borkerkoel waardoor we hopen op meer belangstelling voor het invullen van de pacht en de kantine open kan blijven voor de gebruikers en bezoekers van onze sporthallen.

Groen beheer openbare ruimte

Het grootste deel van het openbaar groen binnen de kom wordt voor ons onderhouden door het werk-leerbedrijf Stark. Het personeelsbestand krimpt door o.a. pensioen en uitstroom i.v.m. de participatie wet. Hierdoor wordt het moeilijker voor Stark om de gehele groenopdracht uit te voeren. Wij kijken vooruit met Stark welke gevolgen dit heeft voor de uitvoering.

Bij aanleg en renovatie houden wij bij de inrichting rekening met de doelgroep. Dit betekent bijvoorbeeld dat onderhoudsintensieve elementen worden vermeden.

Bij nieuwe aanbesteding(en) moet rekening worden gehouden met hogere inschrijvingskosten en indexerings tijdens de looptijd van een contract. Debet hieraan zijn stijgende materiaal-, brandstof en loonkosten.

Beleid openbare speelruimte vastgesteld

Op 23 maart 2023 is het beleidsplan Openbare Speelruimte conform voorstel door de gemeenteraad vastgesteld. Het beleidsplan Openbare Speelruimte is een actualisatie van het voorgaande beleid uit 2011. Tussen oktober 2021 en oktober 2022 zijn er diverse bijeenkomsten, gesprekken en een enquête geweest met stakeholders over de onderwerpen die voor hen van belang zijn voor het geactualiseerde beleidsplan. Die input heeft zich vertaald naar vier ambities: een divers speelaanbod, een beweegvriendelijke leefomgeving, een inclusieve speelruimte en het behouden en versterken van een goede samenwerking met vrijwilligers.

Naast de uitgebreide participatie in het voortraject, heeft het ontwerpbeleid ter inzage gelegen om eenieder de gelegenheid te bieden te reageren met een zienswijze. De twee ingediende zienswijzen zijn beantwoord met een reactienota van zienswijzen. Het beleidsplan vormt de basis voor een uitvoeringsprogramma om de gestelde ambities te realiseren. Er is inmiddels een start gemaakt met het uitvoeringsprogramma.

Culturele projecten

In januari organiseerden we als gemeente voor het eerst een cultuurcafé om een jaar vol culturele activiteiten af te trappen. De gemeente heeft voor de projectsubsidies cultuur in het eerste tijdvak 26 subsidieaanvragen ontvangen. Dat er zoveel belangstelling is voor de regeling is een mooi gegeven. De adviescommissie cultuur heeft een advies gegeven op alle aanvragen. Op dit moment staat de subsidieregeling open voor het tweede tijdvak. Met de verstrekte subsidies kunnen we een diversiteit aan culturele projecten ondersteunen, zoals dans, muziek, theater en poëzie. In het kader van 25-jarige bestaan van de gemeente is het Drents Portret bezig met het project Bruggenbouwers. Een project om het verhaal van bruggenbouwers in de gemeente te vertellen.

Culturele organisaties

Na een moeilijke periode voor de culturele sector door corona zijn er sinds afgelopen jaar weer volop mogelijkheden voor culturele organisaties om zich te laten zien. Toch merken veel organisaties dat ze

nog niet weer op het niveau zitten als voor corona, als het bijvoorbeeld gaat om leden- of bezoekersaantallen. Met name partijen in de amateurkunst merken dat ze niet zo snel weer leden aantrekken als dat ze verloren zijn tijdens de coronaperiode. Dit jaar is er daarom aandacht voor het herstel van de amateurkunst.

Musea

Het Herinneringscentrum Kamp Westerbork (HcKW) ontvangt jaarlijks een subsidie voor het beheer en de activiteiten van het herinneringscentrum en voor haar inzet op educatieve activiteiten die gericht zijn op de scholen in de gemeente Midden-Drenthe. Daarnaast hebben de Oudheidkamer Beilen en het Museum van de Papierknipkunst subsidie ontvangen als waardering en ondersteuning van hun activiteiten.

3.7 Sociaal domein

Programma Sociaal Domein

In januari is het programma Sociaal Domein 2022-2026 gepresenteerd. Als gemeente zijn we voortvarend van start gegaan met de verdere uitwerking van een aantal programmaonderdelen. Zo is er een start gemaakt met het project steunouders, vindt er onderzoek plaats naar de doorontwikkeling van de wijkteams en worden de mogelijkheden onderzocht om te komen tot één adviesraad Sociaal Domein.

Inloopvoorzieningen

In januari 2023 heeft er een presentatie plaatsgevonden over de gerealiseerde inloopvoorzieningen in de Gemeente Midden-Drenthe. Deze inloopvoorzieningen in Beilen, Smilde, Westerbork en Witteveen zijn gestart met incidentele financiering vanuit het Programma Sociaal Domein. De inloopvoorzieningen hebben zich bewezen als een waardevolle voorziening. Er wordt op dit moment gewerkt aan een raadsvoorstel over de duurzame bestendigheid van inloopvoorzieningen.

Incidentele toevoeging welzijnswerk

In de kaderbrief van 2023 is opgenomen dat Stichting Welzijnswerk Midden-Drenthe vanaf 2024 een klein deel van haar financiering bij externe fondsen moet verwerven, namelijk € 200.000 op een bedrag van ruim 3,5 miljoen. In het trendbericht van 2023 heeft stichting Welzijnswerk het verzoek gedaan om het verwerven van externe fondsen één jaar uit te stellen. De reden hiervoor is dat Stichting Welzijnswerk volop in ontwikkeling is op het gebied van datagedreven werken, het verwerven van externe financiering en de professionalisering van de samenwerkingsrelatie tussen de Gemeente Midden-Drenthe en stichting Welzijnswerk Midden-Drenthe.

Taalonderwijs / Non formeel leren

De afgelopen jaren kenmerken zich door een grotere instroom van mensen uit andere landen. Denk hierbij aan een toename van het aantal te huisvesten statushouders en Oekraïners. Deze mensen maken gebruik van voorzieningen op het gebied van het onder de knie krijgen van de Nederlandse taal. Het bereik van het taalonderwijs / non formeel leren vanuit welzijnswerk is groot. Om deze groei bij te kunnen houden is de wens om structureel € 40.000 structureel toe te voegen in de begroting vanaf 2024.

Wmo verordening

De Wmo verordening wordt in 2023 worden aangepast, vanwege de aanbesteding Huishoudelijke Ondersteuning (HO). Per 1 januari 2024 dient dit te zijn opgenomen in onze verordening. Tevens worden de laatste juridische ontwikkelingen verwerkt. De planning is om de verordening vast te stellen in de commissie en Raad van december 2023.

Verordening leerlingenvervoer

Het is nodig om de verordening te actualiseren naar de laatste stand van zaken. De planning is om deze verordening in de eerste helft van 2024 te laten vast stellen door de Raad.

Jeugd

Voor 2023 en de opvolgende jaren staat de doorontwikkeling van de uitvoering van de Jeugdwet en het versterken van het lokale jeugddomein in de gemeente Midden-Drenthe centraal. De landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 en Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming vormen het landelijke kader hiervoor. Het huidige stelsel van jeugdhulp en jeugdbescherming (samen jeugdzorg) is complex en knelt. Om de beoogde doelen van de maatregelen te realiseren, en daarmee de agenda tot een succes te maken, is lokale en regionale implementatie samen met de lokale partners zoals het onderwijs, stichting Welzijn Midden-Drenthe, GGD Drenthe en vele anderen noodzakelijk. Met de uitvoering van beide hervormingsagenda's wordt de jeugdzorg de komende jaren sterk verbeterd. Voor de meest kwetsbare kinderen en gezinnen wordt de toegankelijkheid en beschikbaarheid van de zorg verbeterd. Voor kinderen en ouders is het van groot belang dat ze dichtbij huis terecht kunnen bij stevige lokale teams die waar nodig ook zelf hulp bieden. Het jeugdbeleid "Zorgeloos (op)groeien in Midden-Drenthe" vastgesteld in 2021 vormt bij bovenstaande ontwikkelingen een belangrijke basis.

Sociale veiligheid

Alle Drentse gemeenten hebben onder de vlag van het landelijk programma Geweld Hoort Nergens Thuis (2019-2022) de regiovisie 'De volgende stap' vastgesteld. In deze visie gaat Drenthe voor de ambitie om Huiselijk Geweld en Kindermishandeling en Seksueel Geweld volledig te stoppen. Belangrijk daarbij is dat er wordt ingezet op preventie, eerder signaleren en daarmee het voorkomen van geweld in afhankelijkheidsrelaties. Vanuit het landelijke TOekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming wordt deze visie de komende jaren verder doorontwikkeld en geïmplementeerd. Dit betekent dat Veilig Thuis Drenthe (VTD) en de Drentse gemeenten nog meer met elkaar optrekken onder de noemer van de transformatiebeweging van de VTD. Hulp en ondersteuning wordt zo laagdrempelig toegankelijk en dicht bij huis ingericht. Hiervoor moet er voldoende kennis en expertise aanwezig zijn om duurzame veiligheid te realiseren voor alle leden van het gezin. Hierin zit de wens om nog meer vanuit de inhoud – samen met partners in het netwerk – datgene te doen wat nodig is om huiselijk geweld en kindermishandeling en seksueel geweld (HG en KM en SG) zoveel als mogelijk te voorkomen. Ook de gemeente Midden-Drenthe is hier actief op aangehaakt. In de najaarsnota wordt opgenomen of dit alles ook financiële consequenties heeft voor Midden-Drenthe.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

In 2021 is de Wmo beleidsnota "Samen voor Elkaar"! vastgesteld. In deze nota staan de uitgangspunten voor de komende jaren beschreven. In 2023 wordt verdere uitvoering gegeven aan deze nota.

Armoedebeleid

De nieuwe Verordening minimaregelingen is in januari 2023 door de gemeenteraad vastgesteld. De doelgroep is uitgebreid met inwoners van 18 jaar en ouder die in een schuldregeling zitten en actief bezig zijn met de aflossing van hun schulden, de PC-regeling is gewijzigd in een regeling voor 'devices' en overwaarde gebonden in een woning die door een inwoner zelf bewoond wordt, levert geen uitsluitingsgrond voor de minimaregelingen.

Per 1 januari 2023 lopen de nieuwe raamovereenkomsten voor schuldhulpverlening en budgetbeheer. Verder werkt Midden-Drenthe vanaf 2023 samen met het Jeugdfonds Sport & Cultuur, gefinancierd uit de resterende Klijsma gelden 2022. Jeugdfonds Sport & Cultuur betaalt een bijdrage in de contributie van sport of culturele verenigingen voor kinderen uit gezinnen waar weinig geld is. Er wordt een netwerk van intermediairs opgebouwd zodat de ondersteuning laagdrempeliger en toegankelijker wordt. Stichting Voedselbank Hart van Drenthe en Humanitas zijn bezig met de

voorbereidingen van de aanpassingen aan gezamenlijke nieuwe huisvesting, waarvoor u extra subsidie hebt vrijgemaakt. In 2023 wordt verder uitvoering gegeven aan het Armoedebelief 2022-2026.

Huisvesting statushouders

De taakstelling voor de huisvesting van statushouders blijft stijgen. De verwachting is dat we deze taakstelling niet zullen halen zonder de inzet van alternatieve huisvestingsoplossingen. Ten tijde van dit schrijven wordt actief onderzocht wat oplossingen kunnen zijn en wat daarvan de consequenties (kunnen) zijn voor de begroting van 2024. Een mogelijke oplossing om meer statushouders te kunnen huisvesten is de aankoop van eigen panden en deze zo eenvoudig mogelijk geschikt te maken voor de huisvesting van statushouders. Als we deze weg daadwerkelijk gaan inslaan heeft dit uiteraard consequenties voor de begroting.

Re-integratiebeleid

Er is volop uitvoering gegeven aan het re-integratiebeleid met als uitgangspunt dat iedereen moet kunnen meedoen in de maatschappij en/of hiervoor de kans moet krijgen.

Vanuit de landelijke overheid is besloten in het kader van het zogenaamd 'Breed Offensief' de Participatiewet aan te passen. Dit om meer mogelijkheden te bieden om uitstroom te bevorderen en daarnaast om te komen tot meer uniformiteit in de uitvoering. In de Arbeidsmarktregio Drenthe is er gewerkt aan de noodzakelijke aanpassingen van de lokale re-integratieverordeningen die op 1 juli 2023 van kracht moeten worden. Voor wat betreft het beleid betekent een en ander voor onze gemeente geen wijziging, wel zal op onderdelen de uitvoering worden aangepast om nog meer dan nu de uitstroom te bevorderen.

Extra subsidie Vluchtelingenwerk

Eind 2022 is geconstateerd dat de jaarlijkse subsidie voor vluchtelingenwerk niet meer toereikend is. De subsidie was altijd gebaseerd op 14 trajecten maatschappelijke dienstverlening, 2 spreekuren per week en een formatie teamleiders van 36 uur per week. De feitelijke situatie laat zien dat het aantal trajecten meer en een verhoging van de formatie voor teamleiders noodzakelijk is om de kwaliteit van de dienstverlening te kunnen blijven waarborgen in 2023. Het subsidiebedrag is daarom middels een collegebesluit verhoogd en daarmee is 10 uur extra inzet van de teamleiders bekostigd. Voor de begroting van 2024 is de afspraak gemaakt om een reële berekening te maken van de benodigde subsidie, gebaseerd op de taakstelling voor 2024. Daarbij komt dat Vluchtelingenwerk Nederland een herberekening aan het maken is van haar kosten, ook dit zal gevolgen hebben voor de hoogte van de subsidieaanvraag van 2024.

Inburgering statushouders

Op 1 januari 2022 is de nieuwe Wet inburgering in werking getreden. Begin 2023 heeft er een interne evaluatie plaatsgevonden. Aan de onderwijsroute nemen 7 inburgeraars uit Midden-Drenthe deel. In de B1 route nemen inburgeraars deel die goed leerbaar zijn en de potentie hebben om deel te nemen aan de arbeidsmarkt. In toenemende mate worden er taalstages en werk(ervarings)plekken aangeboden. Op dit moment zijn er 4 mensen die de Z-route volgen, dit betreft inburgeraars die verminderd leerbaar zijn. Zij nemen deel aan verschillende maatschappelijke activiteiten.

Onder andere door een goede samenwerking met en inzet van de regievoerders (consulenten werk), onze accountmanager en van Base to Work loopt het inburgeringsproces goed. Base to Work is een organisatie die werkt met hoog opgeleide, veelal ervaringsdeskundige werkcoaches die uit andere culturen komen, zelf gevlucht en ingeburgerd zijn en de talen van de inburgeraars spreken. In 2022 heeft Base to Work individuele trajecten en groepstrainingen verzorgd. In 2023 hebben we gekozen voor een constructie waarbij een vaste coach van Base to Work voor 12 uur per week ingezet wordt op detachingsbasis. Ook Stark speelt sinds kort weer in het bieden van trajecten aan statushouders, op dit moment loopt daar de eerste pilot.

3.8 Volksgezondheid en milieu

Ontwikkelingen RUDD

Er zijn een aantal ontwikkelingen die hebben geleid tot de begrotingswijziging 2023:

- Het jaarprogramma 2023 vormt de basis voor de ontwerpbegrotingswijziging. De uren uit het jaarprogramma zijn financieel verwerkt in de begrotingswijziging.
- Het effect van de uitgestelde inwerkingtreding van de Omgevingswet. Door de Omgevingswet verschuift namelijk het bevoegd gezag voor de bodemtaken en een aantal inrichtingen tussen de provincie Drenthe en gemeenten. Vanwege het uitstel van de invoeringsdatum is dit teruggedraaid.
- Voor 2023 is afgesproken om tijdelijk de productienorm te verlagen. Dit is enerzijds om tijd te reserveren voor het inwerken en begeleiden van nieuw personeel en daarnaast om aan te sluiten bij het huidige verzuimpercentage. Dit heeft voor 2023 een tijdelijk effect op het uurtarief.
- Om goed voorbereid te zijn op de Omgevingswet is het nodig dat het locatiebestand wordt aangevuld met milieubelastende activiteiten. Hiervoor is incidenteel een bedrag van € 400.000 opgenomen.
- Voor de nieuwe CAO-loonafspraken is een aangepaste loon- en prijsindexering opgenomen.

Als gevolg hiervan moet de deelnemersbijdrage van Midden-Drenthe van € 1.449.936 worden verhoogd naar € 1.512.404. Dit betekent dat in de begroting € 62.568 moet worden bij geraamd.

Duurzaamheid

Financiën

- *Rijksmiddelen Energie en Klimaatbeleid*
Begin 2023 hebben we voor de periode 2023 t/m 2025 de rijksmiddelen Energie en Klimaatbeleid aangevraagd. Het gaat om respectievelijk de volgende bijdragen: €664.280,-, €670.306,- en €676.332,-. De middelen zijn bedoeld voor de inzet van met name personeel en inhuur van bureaus. Het rijk heeft aangegeven in ieder geval tot en met 2030 middelen vrij te maken voor gemeenten. Uit deze gelden bekostigen we een beleidsmedewerker Warmte (1 fte), een projectleider Duurzaamheid (1 fte), een beleidsmedewerker Circulaire Economie (1 fte) en een medewerker energiebesparing (½ fte). De resterende gelden zetten we onder andere in voor kennis en ondersteuning ten behoeve van de Tender. Ook stellen we geld voor de energievoöperaties ter voorbereiding op de Tender.
- *Rijksmiddelen Energiearmoede*
Gemeenten hebben in 2022 rijksmiddelen ontvangen voor de aanpak van energiearmoede. Voor Midden-Drenthe gaat het om een incidenteel budget van €707.978,-. Samen met andere Drentse gemeenten is een pakket van maatregelen ontwikkeld (zie onderdeel Duurzame Warmte).
- *Rijksmiddelen Warmte*
Van 2023 tot en met 2030 krijgen gemeenten meer uitvoeringsmiddelen om de warmtetransitie vorm te geven. In 2022 hebben we als Midden-Drenthe een bedrag van €239.968,- toegekend gekregen. Vanaf 2024 t/m 2030 verwachten we dat de bijdrage rijksmiddelen Warmte circa €90.000,- per jaar zal zijn.

Duurzame Elektriciteit

- *Lokaal Eigendom*. Energiecoöperaties, de gemeente Midden-Drenthe en het Dorpenoverleg Midden-Drenthe tekenden in 2022 het convenant lokaal eigendom. Het streven is dat grote zonneparken voor minimaal 50% in lokale handen komen, bij kleinere projecten tot (tot 2,5

hectare) is dat 100%. De focus ligt op zonnedaken. Initiatieven voor kleine zonneparken kunnen een omgevingsvergunning aanvragen op grond van het bestemmingsplan.

- *Tender zonneparken.* Voor de noodzakelijke grote grondgebonden zonneparken schrijven we in de periode 2023-2024 een tender uit (openstelling 2024).
- *Groene Energie voor Ondernemers.* Begin 2023 is een extern bureau gestart met adviesgesprekken over energiebesparing en duurzame energieopwekking op de bedrijventerreinen Ossebroeken en Dambroeken. In het project worden ook de toekomstplannen van de ondernemers in beeld gebracht, evenals het draagvlak voor collectieve oplossingen zoals energieopslag en warmtelevering.
- *Gebiedsfonds zonnepark Leemdijk.* In 2023 werken we aan de invulling van de opbrengsten van het gemeentelijke zonnepark Leemdijk via een duurzaamheidsfonds. In 2023 worden de opbrengsten van €130.000 ingezet ten behoeve van energiearmoede.
- *Regionale Energiestrategie.* Begin 2023 heeft het college het Voortgangsdokument Regionale Energiestrategie Drenthe vastgesteld. Eind maart en april zijn er informatiebijeenkomsten voor volksvertegenwoordigers georganiseerd om uitleg te geven over het Voortgangsdokument.
- *Aanpak netcongestie.*
 - Via het Provinciaal Meerjaren Investeringsprogramma Energie en Klimaat (PMIEK) denkt de gemeente Midden-Drenthe mee in de prioritering van en regievoering op ruimtelijke ontwikkelingen voor het aansluiten op het elektriciteitsnetwerk. De provincie levert voor de zomer 2023 het eerste PMIEK op aan de rijksoverheid.
 - De gemeente is in het voorjaar gestart met een gemeentelijke strategie netwerkcapaciteit. Doel hiervan is dat we inzichtelijk maken welke ruimtelijke projecten de komende jaren op ons afkomen, waar deze geprojecteerd zijn en /of waar prioriteiten moeten worden gesteld in de aansluitvolgorde.
 - We zijn als gemeente aangehaakt bij het pocketoverleg Zeijerveen om afspraken te maken over de verdeling van de netcapaciteit vanuit dit hoogspanningsstation.
- *Project OER.* In het project OER (Opwerk Energie op Rijksvastgoed) van Rijkswaterstaat wordt er samen met andere gemeenten gekeken welke gronden van Rijkswaterstaat direct naast de A28 geschikt zijn voor zonne-opwek. Een eerste oriënterende scan is uitgevoerd.
- *Pilot Erfmolens.* Erfmolens met een as-hoogte tot 15 meter zijn toegestaan, maar die zijn lastig rendabel te krijgen. Samen met gemeente De Wolden, gemeente Hoogeveen en gemeente Westerveld werken we aan het opstellen van kaders en een monitoringstraject voor een pilot voor erfmolens met een maximale as-hoogte van 25 meter.

Duurzame Warmte

- *Restwarmte.* Samen met de gemeenten Hoogeveen en Assen en provincie Drenthe verkennen we de potentie van een warmtenet om te bepalen of restwarmte financieel, technisch en duurzaam gezien een realistische optie is.
- *Collectieve warmtesystemen.* De gemeente oriënteert zich in RES-verband op de mogelijkheden van kleinschalige warmtenetten.
- *Bomenbuurt.* Woonservice verduurzaamt haar woningvoorraad in de Bomenbuurt in Westerbork. Particuliere woningeigenaren in de Bomenbuurt kunnen meeliften op het aanbod van Woonservice. De gemeente en Duurzaam Westerbork ondersteunen hierbij.

- *Drents Energieloket*. In 2023 zijn er door de sterk toenemende vraag aan advies additionele middelen nodig om de uitvoeringscapaciteit bij het Drents Energieloket op orde te krijgen. Midden-Drenthe heeft de extra gevraagde bijdrage van €10.000,- beschikbaar gesteld.
- *Drents Flexteam Warmte*. Met de opzet van het Drentse Flexteam Warmte is het mogelijk om extra capaciteit in te zetten voor de warmtetransitie in wijken en buurten. In 2023 heeft het college ingestemd met de financiering voor het flexteam (€85.000 per jaar tot en met 2025, met de intentie om te verlengen).
- *Nationaal Isolatie Programma (NIP)*. Doel van het programma is om 2,5 mln (slecht) geïsoleerde woningen voor 2030 te verduurzamen. Samen met andere Drentse gemeenten wordt een subsidieaanvraag voorbereidt (september).
- *Energiearmoede*.
 - Isolatieregeling: Drentse regeling voor woningeigenaren met een smalle beurs voor het toepassen van woningisolatie. De regeling sluit aan bij de provinciale Drentse Isolatiesubsidie.
 - Fixbusjes: Er zijn vijf gebiedsgerichte campagnes in Midden-Drenthe in voorbereiding om kleine energiebesparende maatregelen (ledlampen, tochtstrips en radiatorfolie) bij mensen thuis te installeren.
 - Energiecoaches: De 12 energiecoaches hebben 200 verkennende energiescans voltooid.
 - Energiebespaarapp. De bespaarapp wordt in de herfst opnieuw ingezet.

Voedsel en circulaire economie

- *Voedselbossen*. De gemeente heeft een driejarige overeenkomst gesloten met de Vereniging Drentse Voedselbossen. Via het Drents Voedselbos Loket van het VDV kunnen initiatiefnemers advies krijgen over voedselbossen, worden er cursussen georganiseerd en kunnen gemeenten informatie inwinnen over voedselbossen. In samenwerking met de VDV heeft de gemeente een informatiebijeenkomst georganiseerd voor andere gemeenten om hen te informeren over voedselbossen en het belang van het Drents Voedselbosloket en de VDV.
- *Verkorten voedselketen*. De gemeente Midden-Drenthe faciliteert de Gebiedscoöperatie Zuidwest Drenthe en de streekproducten; Dubbel Drents producten zijn voedselproducten die in Drenthe worden geteeld, geoogst en verkocht. Het proces om lid te worden van de gebiedscoöperatie is inmiddels in gang gezet.
- *Koploperproject*. In het Koploperproject gaat een groep van 8 tot maximaal 15 bedrijven praktisch aan de slag met maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzame innovatie. Dit project wordt in de tweede helft van 2023 opgepakt.
- *Vormgeven lokaal akkoord voedsel en circulaire economie*. Dit project wordt in de tweede helft van 2023 gestart.

Beleid bewegen en leefstijl

Het team GIMD onderhoudt nauwe contacten met de ambassadeurs uit het lokale sport- en gezondheidsakkoord. Begin 2023 waren dat er 111 waaronder 30 sportclubs. Het team werkt in 2023 verder aan de volgende ambities en daarmee aan de doelen uit het beleid Bewegen en leefstijl 2019-2023 “met elkaar bewegen naar een gezonde toekomst”.

1. *Vitaal ouder worden en iedereen doet mee*
Iedereen hoort erbij en kan ook meedoen. Vitaal ouder worden, bewegen en gezonde leefstijl voor iedereen bereikbaar

2. Gezonde leefstijl

Overall is toegang tot gezond eten en drinken, en middelengebruik wordt ontmoedigd. De omgeving is rookvrij, gezondheidsachterstanden worden verkleind door bewegen en gezond eten en drinken te stimuleren.

3. Gezonde en vitale verenigingen

Alle verenigingen hebben de basis op orde en handelen toekomstgericht

4. Van jongsaf aan in beweging

Kinderen zijn van jongs af aan vaardig in beweging

Begin 2023 heeft het team hun tussentijdse resultaten gepresenteerd aan de bestuurders van de drie samenwerkende partijen namelijk gemeente, SportDrenthe en Welzijnswerk Midden-Drenthe. Zo is bijvoorbeeld een start gemaakt met Gezond Natuur Wandelen, is er een rollatorwandclub in Westerbork, is er een valpreventiebijeenkomst geweest en workshops over voeding en gezondheid gegeven. Verder is de voorbereiding van het netwerk Gezond in Westerbork gestart die in juni plaatsvindt en wordt er verder ingezet op een rookvrije omgeving. Er wordt verder gewerkt aan gezonde sportlocaties onder andere ten aanzien van thema's als voeding, verantwoord alcoholbeleid en rookvrij terrein. En in het voorjaar van 2023 is de intentieovereenkomst impuls bewegingsonderwijs getekend door alle samenwerkende partijen (SportDrenthe, KitsPrimair, CKC Drenthe en gemeente). Dit betekent dat de kinderen op de basisscholen, de komende drie schooljaren, minimaal 2 keer per week gymles blijven krijgen waarvan 1 keer door een geschoolde vakleerkracht.

Het Drentse project Aan de Slag met Preventie (ADSMP) is begin 2023 afgerond. Het belangrijkste resultaat is dat er in Drenthe een werkwijze is geïmplementeerd, waarbij er integraal wordt gekeken naar de gezondheidsproblematiek. Deze werkwijze is als volgt te beschrijven: 'keuzes maken op basis van kwantitatieve en kwalitatieve gegevens en de dialoog met en het betrekken van inwoners, professionals en andere stakeholders. Vanuit deze aanpak wordt gekeken welke interventie het best passend is in een bepaalde wijk. In Beilen heeft dit geresulteerd in de interventie "gezondheidsambassadeurs" die wordt uitgevoerd door Welzijnswerk Midden-Drenthe in samenwerking met team GIMD. De interventie is aangepast vanwege de gevolgen die de coronapandemie had op de uitvoering van de interventie. Momenteel wordt bekeken of de interventie uitgebreid kan worden. Verder zijn er wijkgezondsprofielen opgesteld waarin heel veel data beschikbaar is dat gebruikt wordt voor onder andere beleidsontwikkeling.

Verder is begonnen met de voorbereiding van nieuw beleid op het gebied van gezondheid en beweging omdat het huidige beleid dit jaar afloopt. Daarmee samen hangt dat er als gevolg van een aantal landelijke ontwikkelingen een plan van aanpak GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) geschreven moet worden. Hiervoor is met rijksbudget een procesbegeleider aangesteld. Het plan moet uiterlijk 30 september klaar zijn. Onlangs is de gemeenteraad hierover geïnformeerd.

GR GGD Drenthe

Op basis van een notitie is de procedure rond Gemeenschappelijke Regelingen geüniformeerd voor de hele provincie Drenthe. Deze notitie is vastgesteld door het bestuur van de VDG met input van de verschillende GR- en gemeenteraden en colleges. Inmiddels wordt er ruim een jaar gewerkt volgens de nieuwe werkwijze. In 2023 gaat naar alle waarschijnlijk een begrotingswijziging plaatsvinden. Een drietal autonome ontwikkelingen maken dat de vastgestelde begroting van 2023 van de GGD niet meer volstaat.

Het gaat om de volgende ontwikkelingen met daarachter de bedragen waar het Drenthe breed om gaat.

1. Implementatie Woo (Wet open openheid) € 75.000 (60.000 structureel/ 15.000 incidenteel)
2. Meerkosten JGZ Oekraïense kinderen € 229.658
3. Impact loon- en prijsontwikkeling € 1.7 miljoen

Voor Midden-Drenthe betekent dit meerkosten ter hoogte van € 71.749,- in 2023.

3.9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Leges omgevingsvergunningen

Tot medio mei 2023 is een bedrag van 253.000 euro aan leges binnengekomen. Dit blijft achter bij de geraamde jaaropbrengst van ruim € 930.000. Voor 2023 is daarom de verwachte legesopbrengst naar beneden bijgesteld tot € 750.000. Ook voor de jaren daarna moet naar verwachting rekening worden gehouden met lagere legesopbrengsten.

Woonwagenbeleid

De realisatie van 3 standplaatsen en de herinrichting van een 4e op de locatie Klateringerweg is afgerond.

In Midden-Drenthe zijn nu momenteel twee locaties met in totaal 16 woonwagenstandplaatsen. Dit is de locatie aan de Rolhof in Westerbork (2 standplaatsen) en de locatie in Beilen aan Klateringerweg (14 standplaatsen).

Op dit moment worden de mogelijkheden onderzocht en in beeld gebracht voor potentiële uitbreiding van het aantal standplaatsen en wordt gekeken naar de noodzaak van onderhoud van bestaande plaatsen.

Ook gaan we met de woningbouwcorporatie in gesprek over toekomstige overdracht van standplaatsen en de mogelijkheden van verhuur en beheer van huurwoonwagens vanuit de corporatie.

Omgevingswet

De Omgevingswet zal op 1 januari 2024 in werking treden. Met de komst van de Omgevingswet worden regels voor de leefomgeving eenvoudiger, gebundeld en meer in samenhang met elkaar gebracht. Het is belangrijk dat onze inwoners op 1 januari 2024 een aanvraag kunnen indienen volgens de nieuwe wetgeving. Het afgelopen jaar hebben we veel tijd gestoken in het inrichten van de werkprocessen voor onze vergunningverlening en het digitaal stelsel Omgevingswet (DSO). Met het proces om de Omgevingswet ons eigen te maken, blijven we de komende jaren aan de slag. In 2023 gaan we onder andere aan de slag met: het omgevingsplan, de legesverordening, de commissie ruimtelijke kwaliteit omgevingskwaliteit, de verordening kwaliteit VTH en de Wkb.

Omgevingsplan

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden alle bestemmingsplannen, beheersverordeningen en een aantal overige verordeningen automatisch samengevoegd tot het tijdelijke omgevingsplan. Dat is het ruimtelijk kader waarmee we vanaf dan werken. Door middel van omgevingsvergunningen en wijzigingen van het tijdelijke omgevingsplan is er ruimte voor maatwerk en flexibiliteit.

We hebben tot 1 januari 2030 de tijd om het tijdelijke omgevingsplan om te zetten naar een gemeentedeekkend omgevingsplan in de zin van de Omgevingswet.

Participatietoolbox

Participatie is een belangrijk onderdeel van de Omgevingswet. Er is gestart met het ontwikkelen van een participatietoolbox. In de toolbox worden handvatten geboden voor het inrichten en het

uitvoeren van participatietrajecten. Er hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden met interne en externe stakeholders. Daar is waardevolle input uit gekomen die mee wordt genomen bij het ontwikkelen van de toolbox.

Grondbeleid

Nota grondbeleid

In januari 2021 heeft de raad de Nota Grondbeleid Midden-Drenthe 2021-2026: Aan het Roer! vastgesteld.

We bouwen samen aan onze gemeente. We bieden ruimte voor initiatieven. We nemen regie als dit nodig is. Dit is onze missie. Hiervoor maken we gebruik van financiële en juridische instrumenten waarbij de raad een sturende en bepalende rol heeft. Samen staan we aan het roer.

Het aantal gemeentelijke woningbouwkavels is beperkt en de vraag is groter dan het aanbod. Het is van belang dat er nieuwe woningbouwlocaties komen met harde plancapaciteit.

Om ervoor te zorgen dat we tot maximale realisatie van woningbouw tot 2030 komen, is er voor 2023 ingezet op een drie-sporen strategie op de bestuurlijke prioriteit wonen:

1. Inzetten op visies en kaders voor wonen;
2. Uitvoering onderhanden woningbouwinitiatieven;
3. Inzetten op ontwikkeling van een grotere uitbreidingslocatie voor Beilen.

De opgaven waarvoor we staan zijn groot. Niet alleen met betrekking tot wonen maar ook op het gebied van water, energie, duurzaamheid, klimaatadaptatie, mobiliteit, landschap, natuur, stikstof enzovoort. Alles moet zijn plek en ruimte hebben. Om hier invulling aan te geven zijn we gestart met het voorbereiden van het derde spoor; inzetten op ontwikkeling van een grotere uitbreidingslocatie voor Beilen. Het gaat niet alleen om het toevoegen van woningen maar juist ook om een aantrekkelijke openbare ruimte en verblijf- en werkgebieden. Met aandacht en ruimte voor opgaven die een plek nodig hebben. Dit traject doorlopen we samen met de raad en samen met hen wordt hierin de inzet van het grondbeleid bepaald.

Bestemmingsplannen en Visies

Visie op Smilde

In de vastgestelde Visie op Smilde is een hoofdstuk 'Van Visie naar Uitvoering' opgenomen. Daar waar mogelijk wordt aangesloten bij reguleren plannings en werkzaamheden. Er wordt op dit moment gewerkt aan het opstellen van een ontwikkelkader voor woningbouwlocaties in Smilde. Daarnaast worden voorbereidingen getroffen voor het aanpassen van infra in Smilde. Tenslotte willen wij de goede afstemming en informatievoorziening richting het bewonersplatform Smilde. We trekken samen op met het bewonersplatform Smilde. Door middel van zowel bestuurlijke als ambtelijke overleggen geven wij hier invulling aan.

Scenariostudie Hooghalen

De raad heeft kennisgenomen van de dorpsvisie Hooghalen en heeft commitment uitgesproken om samen met het dorp te werken aan scenario's. In project- en stuurgroepverband, waar Dorpsbelangen en een aantal inwoners in zijn vertegenwoordigd en onder begeleiding van externe partijen (abcnova B.V. en BügelHajema adviseurs), wordt gezocht naar kansrijke scenario's voor de realisatie van een multifunctionele accommodatie (MFA), het toevoegen van woningbouw en een passende invulling voor het voormalig AZC-terrein. Hierbij worden de diverse bestaande beleidskaders niet uit het oog verloren. Er hebben verschillende projectgroepen plaatsgevonden waar waardevolle input is opgehaald. Er is nagedacht over passende scenario's voor het dorp Hooghalen. De scenario's worden nog besproken met het dorp.

Gebiedsvisie De Haven in Beilen

Van de provincie is subsidie ontvangen voor de beperkte herinrichting van de Verlengde Havenstraat. Dit gebied grenst aan de gebiedsvisie De Haven. Het ontwerp hiervoor is besproken met de bewoners. Onlangs is de aanbesteding afgerond en zullen binnen afzienbare tijd de werkzaamheden starten. De planning is erop gericht dat de werkzaamheden eind dit jaar zijn afgerond.

Brootacker 2

Nog niet alle kavels in de uitbreidingswijk Brootacker in Hooghalen zijn bebouwd. Voor de braakliggende kavel is er gewerkt aan een procedure, zodat CPO-groepen die interesse hebben om te bouwen én te wonen op deze kavel zich bij de Gemeente Midden-Drenthe kunnen melden.

Woningbouwontwikkeling Wijster

In Wijster is onderzocht op welke locatie de woningbehoefte kan gaan landen. Er zijn meerdere locaties in beeld. Er wordt nog onderzocht of er gewerkt kan worden met een CPO-constructie.

Gebiedsvisie ETP-terrein

Er is gewerkt aan het schrijven van een plan van aanpak voor het opstellen van een gebiedsvisie voor het ETP-terrein. Er is in deze fase al veel informatie opgehaald: er is in kaart gebracht wat er leeft en speelt op en bij het bedrijventerrein. Er wordt momenteel gewerkt aan het opstellen van een communicatie- en participatieplan, zodat stakeholders en overige direct betrokkenen goed en op de juiste manier worden betrokken in het proces.

Beleid wonen bijgebouwen

Er is gestart met het ontwikkelen van beleid voor het wonen in bijgebouwen bij hoofdgebouwen. Er wordt onderzocht binnen welke kaders we deze ontwikkeling mogelijk willen maken.

Masterplan Orvelte

Als uitvoeringsorganisatie van het Masterplan Orvelte is in mei 2022 de Stichting Coöperatief Orvelte opgericht en ingeschreven. In september heeft de stichting een dorpscoördinator, Anton Bardie, aangesteld en vanaf dat moment kon de Stichting Coöperatief Orvelte echt van start. Er is inmiddels een adviesgroep samengesteld bestaande uit vertegenwoordigers uit het dorp. Deze adviesgroep werkt samen met de dorpscoördinator aan het opstellen en uitvoeren van de plannen en het opstellen van de evenementenkalender voor Orvelte.

Essentieel voor het slagen van deze opzet is een goede samenwerking tussen de Stichting Coöperatief Orvelte, Het Drentse Landschap en de gemeente. Daartoe is in 2022 gewerkt aan de afronding van een samenwerkingsovereenkomst. Deze overeenkomst is gedeeld met de gemeenteraad en op 16 maart 2023 ondertekend door betrokken partijen.

Ossebroeken II Beilen(21-04-2023)

Om een nieuw bedrijventerrein in Beilen mogelijk te maken zodat we voorzien in ontwikkelings- en vestigingsmogelijkheden voor ondernemers, is het ontwerpbestemmingsplan en -exploitatieplan Ossebroeken II in 2022 procedure gebracht. Dit heeft geleid tot diverse zienswijzen die het noodzakelijk hebben gemaakt onderzoeken te vernieuwen en het exploitatieplan te actualiseren zodat de zienswijzen adequaat kunnen worden beantwoord. We koersen er op om het plan in het derde kwartaal ter vaststelling bij de raad aan te bieden.

Wonen

Ondanks de zich wat stabiliserende woningprijzen en de stijgende rente is de druk op de woningmarkt groot. Vooral voor de starters op de woningmarkt blijft het lastig om in te stromen, zowel in de huur als koop. We zetten onverminderd in op de voorbereiding en uitvoering van (herstructurerings)projecten om de krapte het hoofd te kunnen bieden.

Er wordt nog steeds gerekend aan de stikstofgevoeligheid van onze bouwplannen. Dit duurt langer dan verwacht. Het moet een beeld geven of er nog knelpunten te verwachten zijn. Om te kunnen bouwen voor de vraag van nu en de langere termijn gaan we ondertussen verder met onze visieontwikkeling op locaties.

Actualisatie Woonbeleid

De concept-woonvisie was in februari gereed en heeft voor zienswijzen ter inzage gelegen. De woonvisie is in mei vastgesteld door de gemeenteraad. Hierna zal de visie worden uitgewerkt in een concreet uitvoeringsprogramma voor de komende jaren: het programma wonen. In dit programma zal per actiepoint een planning worden uitgewerkt. Tevens zal worden aangegeven met welke partners zal worden samengewerkt om tot uitvoer te komen.

Met de corporaties en huurdersorganisaties sluiten we nieuwe meerjarige prestatieafspraken na het vaststellen van de woonvisie.

Wijkverbetering zes lanenbuurt Westerbork

Reconstructie Beukenlaan/Lindelaan:

De werkzaamheden met betrekking tot de reconstructie van de Beukenlaan/Lindelaan zijn inmiddels afgerond. Het enige wat nog moet worden uitgevoerd is het planten van de bloembollen (oktober 23).

Herstructurering Bomenbuurt:

Dit betreft de sloop/nieuwbouw en verduurzaming van woningen van Woonservice en de herinrichting openbare ruimte. Voor dit project is vanuit de buurt een bewonersgroep geformeerd. De bewonersgroep komt met regelmaat bij elkaar en inhoudelijk schuiven daar de Woonservice, de gemeente Midden-Drenthe en Welzijnswerk Midden-Drenthe bij aan. Er is opdracht gegeven aan een stedenbouwkundig bureau om voor de zomer met mogelijk scenario's te komen voor de inrichting van de Bomenbuurt.

Projecten

De Lindelaan in Westerbork

Uit recente, bestuurlijke overleggen met o.a. Dorpsbelangen, Gastvrij Westerbork maar ook met jongeren uit het dorp Westerbork is gebleken dat er onder de jongeren veel motivatie en animo is om hier zelf de schouders onder te willen zetten. Wij ondersteunen dit van harte. Onder de noemer 'Samen bouwen op De Lindehof' zijn wij inmiddels dan ook een pilot gestart waarin we met een nog te vormen groep starters enerzijds en begeleiding en ondersteuning van de gemeente anderzijds betaalbare koopwoningen willen realiseren. Eind mei gaan wij voor de doelgroep een informatieavond organiseren. Als raad houden wij u uiteraard op de hoogte van de voortgang van deze pilot.

An de Boerbrink in Westerbork

Het gebied is voor een deel eigendom van bouwaannemer Hunebouw uit Hoogeveen en voor een deel in eigendom van de gemeente. In totaal worden hier 27 woningen ontwikkeld. De gemeentelijke kavels zijn begin 2023 uitgegeven.

Lievingerveld

Inmiddels zijn in Lievingerveld ruim 130 kavel verkocht en ruim 120 omgevingsvergunningen verleend. Er zijn zo'n 20 opties op kavels teruggegeven. Belangrijkste reden hiervoor is de enorme stijging van de bouwkosten. Deze kavels kunnen opnieuw worden uitgegeven en daar wordt nog vóór de zomer een start mee gemaakt.

De bewoners van Lievingerveld hebben in 2022 in gezamenlijkheid een visie opgesteld hoe we Lievingerveld op een goede manier kunnen afronden en de kwaliteit kunnen waarborgen. Deze visie

zal nog vóór de zomer worden aangeboden aan het college. Er is nog een gedeelte van de grond in Lievingerveld beschikbaar. In afwachting van een nieuw bestemmingsplan, kunnen deze gronden nog niet worden uitgegeven.

Woonservicezone Beilen

Jade deelgebied B - Woonservicezone Beilen

In fase 2 van dit gebied (Fase 1 betreft De Lidl met het parkeerterrein) zijn samen met Woonservice plannen ontwikkeld en afspraken gemaakt over het project. Het bestemmingsplan is in mei door de raad vastgesteld. Er kan worden gestart met de werkzaamheden.

Gebiedsontwikkeling 't Stroomdal

't Stroomdal is een gebied ten zuiden van het centrum van Beilen. In het gebied ligt het wooncentrum 't Stroomdal van Woonservice, IKC G.A de Ridder, de Dierenweide en het gemeentelijke zwembad. In het gebied zijn meerdere ontwikkelingen voorzien.

Vanaf 22 december 2022 heeft de ontwerpgebiedsvisie 't Stroomdal ter inzage gelegen. Hierop zijn geen zienswijzen binnengekomen. Het ontwerp is op 23 maart 2023 door de gemeenteraad vastgesteld.

We gaan nu aan de slag met de uitvoering van de drie deelprojecten:

1. Nieuwbouw schoolgebouw.
2. Nieuwbouw sportaccommodatie.
3. Herinrichting openbare ruimte /-groen.

We zijn gestart met een Europese aanbesteding voor de proces- en bouwbegeleider en het maken van een Kadernotitie. Rond eind juni zal de gunning van de proces- en bouwbegeleider worden afgerond.

De Kadernotitie wordt halverwege 2023 aan u voorgelegd. We verwachten voor einde 2023 een uitwerking van het Programma van Eisen voor de verschillende projecten op te kunnen leveren en ook meer inzicht te kunnen bieden in de financiële consequenties.

Op 30 maart 2023 is de Intentieovereenkomst tussen de twee schoolbesturen en de gemeente feestelijk getekend. Om de volgende stap mogelijk te maken spreken de partijen (Gemeente Midden-Drenthe/IKC Kits Primair/Stichting CKC Drenthe) de volgende intentie uit:

- a. De partijen bij de vorming van de twee Integrale Kindcentra (CKC Beatrix en IKC GA de Ridder) in plangebied 't Stroomdal te Beilen uitgaan van hetgeen is afgesproken in het Integraal Huisvestingsplan Basisonderwijs 2021-2040 (hierna te noemen IHP);
- b. De partijen de gedeelde waarden en ambities voor de gebiedsontwikkeling 't Stroomdal hebben vastgelegd in de Dromenvanger en de gebiedsvisie 't Stroomdal;
- c. Partijen in onderhavige overeenkomst nadere afspraken willen maken ten aanzien van deze intentie.

Actualisatie archeologische verwachtingskaart

In de toelichting op de vaststelling van de cultuurhistorische verwachtingskaart is aandacht gevraagd voor archeologische verwachtings- en beleidskaart (vaststelling raad 2012). Actualisatie is essentieel om een goed advies te geven voor ruimtelijke opgaven en de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De verwachting is dat dit in 2024 op zijn vroegst kan worden opgepakt.

Gebiedsgenese

In het kader van het Uitvoeringsprogramma Bodem en het project 'Samen de Diepte in' is eind 2019 een pilot gestart voor een gebiedsgenese Midden-Drenthe. Dit kennisproject is in samenwerking met de RUDDrenthe opgestart. De basisopdracht was om een strategische onderlegger voor bodem aspecten in de fysieke leefomgeving op te stellen en als inspiratie mee te geven voor de omgevingsvisie.

Doel is om handvatten te ontwikkelen en netwerken te ontsluiten waarmee gemeenten het bodemwater-systeem (bodem, ondergrond en oppervlaktewater) inzichtelijk kunnen maken en in te zetten voor de maatschappelijke opgaven. Een nieuw instrument hiervoor is het opstellen van een gebiedsgenese. De gebiedsgenese is opgenomen in de tekst van de Omgevingsvisie 2021 en kan als onderdeel van het ruimtelijke afwegingskader voor woningbouwlocaties ingezet. Bodem en water zijn dus integraal onderdeel van de brede maatschappelijke opgaven.

In het 2e kwartaal van 2023 zal dit document ter vaststelling worden voorgelegd.